

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАРЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Арвайхээр хот
2022 он

ҮНДЭСНИЙ
СТАТИСТИКИЙН
ХОРОО

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАРЫН 2021
ОНЫ ДЭЛГЭРЭНГҮЙ
ТАНИЛЦУУЛГА

ТАНИЛЦУУЛГЫГ НЭГТГЭН БОЛОВСРУУЛСАН:

Н.Даваатогтох Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн

ТАНИЛЦУУЛГЫГ ХЯНАСАН:

О.Түмэнжаргал Статистикийн хэлтсийн дарга

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

Өвөрхангай аймаг, Арвайхээр сум
Нутгийн удирдлагын ордон, 403 тоот
Утас: 70323442
Цахим хуудас: <https://uvurkhantai.nso.mn>
И-мэйл: uvurkhantai@nso.mn

Арвайхээр хот
2022 он

АГУУЛГА

НЭР ТОМЬЁОНЫ ТОВЧ ТАЙЛБАР, ТОДОРХОЙЛОЛТ	x
ОРШИЛ	7
II.1. Малтай өрх, малчин өрхийн тоо, байршил	9
II.2. Малчин өрхийн соёл ахуйн зарим үзүүлэлт	10
III.МАЛЧДЫН МЭДЭЭЛЭЛ	11
III.1. Малчдын тоо	11
III.2. Малчдын нас, хүйс.....	11
III.3. Үндсэн болон туслах малчин	12
III.4. Малчдын боловсролын түвшин	13
III.5. Малчдын нийгмийн даатгал, ЭМД-ын хамрагдалт	14
III.6. Малчдын гар утас болон интернэтийн хэрэглээ	15
III.7. Зээлтэй малчид.....	16
IV. МАЛ, ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО, СҮРГИЙН БҮТЭЦ.....	17
IV.1 Малын тоо	17-18
IV.1.1. Малын тоогоор тэргүүлсэн сумд.....	18
IV.2. Өрхийн аж ахуйн болон аж ахуйн нэгж, байгууллагын малын тоо	19
IV.3. Малтай өрхийн бүлэглэлт.....	20-21
IV.4 Сүргийн бүтэц	21-22
IV.5 Хээлтэгч мал.....	22-23
IV.6 Төл бойжилт	23-24
IV.7 Хээл хаялт, сувайралт	24-25
IV.8 Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо.....	26
IV.9 Малын хэрэглээний зарлага	27
IV.10 Хүнсний хэрэглээ	28
IV.11 Том малын зүй бус хорогдол.....	29-30
IV.12 Тэжээвэр амьтад	31
V. ГАЗАР ТАРИАЛАН.....	32-33
V.1 Тариалсан талбай	33
V.2 Хураасан ургац.....	33
ДҮГНЭЛТ.....	34-35
ХАВСРАЛТ.....	36

НЭР ТОМЬЁОНЫ ТОВЧ ТАЙЛБАР, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Мал бүхий өрх гэж малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэй өсгөн үржүүлдэг өрхийг ойлгоно.

Малчин өрхөд жилийн 4 улирлын туршид малаа маллаж, малын ашиг шим нь тэдний амжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрхийг хамруулна.

Малтай өрх гэж мал бүхий өрх болон малчин өрхийг хэлнэ.

Малчид гэж жилийн 4 улирлын туршид мал аж ахуй эрхэлж, малын ашиг шим нь тэдний амжиргааны эх үүсвэр болж мал аж ахуй эрхлэгчдийг ойлгоно.

Бодод шилжүүлэх коэффициент:

1 адуу, үхэр	- 1 бод
1 тэмээ	- 1.5 бод
6 хонь	- 1 бод
8 ямаа	- 1 бод

Бодод шилжүүлэх коэффициентийг таван төрлийн малыг нэг малд шилжүүлэн малын өсөлт, бууралтыг гаргах, үр ашгийг тооцоход ашиглана.

Бог малд буюу хонин толгойд, шилжүүлэх коэффициент:

1 тэмээ	- 5 хонь
1 адуу	- 7 хонь
1 үхэр	- 6 хонь
1 хонь	- 1 хонь
1 ямаа	- 0.9 хонь

Хонин толгойд шилжүүлэх коэффициентийг малын тэжээлийн хүрэлцээ, хангамж, бэлчээрийн даацыг тодорхойлон гаргахад ашиглана.

Нас гүйцсэн малд малын төрөл бүрээр дараах насны малыг хамруулна.

Тэмээ	- 4 ба түүнээс дээш настай
Адуу	- 3 ба түүнээс дээш настай
Үхэр	- 2 ба түүнээс дээш настай
Хонь	- Тухайн жилийн төл малаас бусад насны хонь
Ямаа	- Тухайн жилийн төлөөс бусад насны ямаа

Өсвөр насны мал

Тэмээ	- Өмнөх оны төл, 2, 3 настай
Адуу	- Өмнөр оны төл, 2 настай
Үхэр	- Өмнөх оны төл
Бог мал	- Тухайн жилийн төл мал

Төл малд малын төрөл бүрээрх тухайн жилийн төлийг хамруулна.

Бэлэн хээлтэгчид малын төрөл бүрээрх нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Малын тоо толгойн өсөлт оны эцсийн малаас оны эхний малыг хасаж, малын тооны өөрчлөлтийг тоогоор

илэрхийлнэ. Оны эцсийн малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулж өсөлт, бууралтыг хувиар илэрхийлнэ.

Малын өсөлтийн **орлого тал нь** төл бойжилт, **зарлага тал нь** хэрэглээний зарлага, том малын зүй бус хорогдол байна.

Төллөлтийн хувь төллөсөн хээлтэгчийн тоог оны эхний хээлтэгчийн тоонд харьцуулж тооцно.

Төл бойжилтын хувь бойжуулсан төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулж тооцно.

100 эхээс бойжуулсан төл бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулж тооцно.

Хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо хээлтэгч малын тооц хээлтүүлэгч малын тоонд харьцуулж тооцно.

1 хээлтүүлэгчид ногдох хээлтэгчийн тооны норм нь:

Буур	- 20-25
Азарга	- 12-15
Бух	- 35-40
Хуц, ухна	- 25-30

Том малын зүй бус хорогдолд өвчний (халдвартай, халдваргүй) хорогдол, гэнэтийн аюулын (цас, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг) хорогдол, бусад шалтгааны (малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбогдон гарсан) хорогдлыг хамруулна.

Оны эхний малд том малын зүй бус хорогдлын эзлэх хувь зүй бусаар хорогдсон том малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулж тооцно.

Малын хэрэглээний зарлага оны эхний мал, бойжуулсан төлийн нийлбэрээс том малын зүй бус хорогдол болон оны эцсийн малын тоог хасаж нийт малын хэрэглээний зарлагыг тооцно.

Малын хашааны хангамж хашааны багтаамжийг малын тоонд харьцуулна. Бод малын хашааны хангамжийг гаргахдаа бодын хашааны багтаамжийг үхрийн тоонд, харин бог малынхыг бог малын /хонь, ямааны/ тоонд харьцуулж тооцно.

Тэжээл хангамж тэжээлийн нэгжид шилжүүлсэн тэжээлийн хэмжээг хонин толгойд шилжүүлсэн малын тоонд харьцуулж тооцно.

Малын бэлчээрийн даац гэж бэлчээрийн ургамлын өсөлт, хөгжилт, нөхөн сэргэлтэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүйгээр тодорхой хугацааны туршид нэг га бэлчээрт бэлчээж болох малын тоог ойлгоно.

Тэжээлийн нэгжид шилжүүлэх итгэлцүүр бэлтгэсэн тэжээл нь илчлэг, чанарын байдлаараа харилцан адилгүй байдаг учраас нэг тэжээлийн нэгжид шилжүүлж тэжээлийн хангамжийг гаргана. Дараах итгэлцүүрийг ашиглан тэжээлийн нэгжид шилжүүлнэ.

Бэлтгэсэн тэжээл	Итгэлцүүр
Гар тэжээл, хужир шүү	1.00
Үр тарианы хаягдал	0.90
Хадлан өвс	0.45
Лай	0.40
Таримал тэжээл	0.35
Даршны ургамал	0.25
Сүрэл	0.25
Төмс ногооны хаягдал	0.22

Малын тэжээлийн ангилал малын тэжээлийг ургамлын гаралтай, амьтны гаралтай, эрдэс тэжээлийн гаралтай гэж ангилна.

- Ургамлын гаралтай тэжээлд өвс, сүрэл, үр тариа, буурцгийн төрлийн ургамал багтах бөгөөд бүдүүн, хүчит, шүүст гэж ангилна.
 1. Бүдүүн тэжээл – өвс, сүрэл, нэг наст ба олон наст ургамал
 2. Хүчит тэжээл – үр тариа, үр тарианы хаягдал, вандуй, буурцаг
 3. Шүүст тэжээл – Бүх төрлийн дарш, төмс ногооны хаягдал тус тус орно.
- Амьтны гаралтай тэжээлд яс, цусны гурил зэрэг багтана.
- Эрдэс тэжээлд давс, хужир шүү орно.

Тариалангийн талбай хөдөө аж ахуйн таримал ургамлыг тариалсан талбайг хэлнэ. Тариалангийн талбайг тариалсан талбай, хураасан талбай, өнжсөн талбай, уринш боловсруулсан талбай гэж ангилна.

Тариалсан талбай тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Хураасан талбай тухайн жилд ургац хурааж авсан газрын нийт талбайн хэмжээг хэлнэ.

Га-гийн ургац талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ бөгөөд га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо тухайн төрлийн ургамлын хурааж авсан бүх ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд харьцуулж тооцно.

Нийт ургац тухайн жилд газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхэлж үйлдвэрлэсэн нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ, өөрөөр хэлбэл нийт тариалсан талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техникийн ургамал зэрэг ургамал тус бүрийн төрлөөрх ургацын хэмжээг хэлнэ.

ХАА-н эдийн засгийн бүс 5 бүсэд хувааж, бүс тус бүрд дараах аймаг, нийслэл хамрагдана.

Бүс	Аймаг/нийслэл
Баруун бүс	Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Увс, Завхан аймаг
Хангайн бүс	Баянхонгор, Булган, Архангай, Өвөрхангай, Орхон, Хөвсгөл аймаг
Төвийн бүс	Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Сэлэнгэ, Төв, Дархан-Уул аймаг
Зүүн бүс	Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар аймаг
Улаанбаатар	Улаанбаатар хот

ОРШИЛ

Хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа нь бусад хүчин зүйлээс илүүтэйгээр байгаль, цаг агаараас хамааралтай байх бөгөөд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн нь үндсэндээ хүн амын хүнсний хэрэглээ, улс орны боловсруулах үйлдвэрийн болон үйлчилгээний салбарын түүхий эдийн хэрэглээг хангахад зориулагдаж байдаг.

Манай аймгийн эдийн засгийн хөгжилд хөдөө аж ахуйн салбар, үүн дотроо мал аж ахуйн салбар гол байр эзэлдэг.

Манай улсын үндсэн хуулинд мал сүргийг үндэсний баялаг мөн гэж томъёолж, энэ ч утгаараа мал тооллогыг улсын хэмжээнд жил бүр зохион байгуулж, үр дүнг нь макро түвшинд хийгддэг тооцоо, судалгаанд ашиглаж, салбарын талаар удирдлагын шийдвэр гаргах мэдээллийн гол эх үүсвэр болгон ашиглаж байна.

Статистикийн тухай Монгол Улсын хуулийн 7 дугаар зүйлийн 1 дэх заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2003 оны 224 дүгээр тогтоолын дагуу Статистикийн хэлтэс мал, тэжээвэр амьтад, тэжээлийн тооллогыг аймгийн хэмжээнд явуулж үр дүнг нэгтгэн гаргадаг.

Мал, тэжээвэр амьтдын тооллогын дүнд үндэслэж мал, амьтдын өсөлт, бууралт, сүргийн бүтцэд гарч байгаа өөрчлөлт, мал аж ахуйн салбарын бүтээгдэхүүний хэмжээг тооцон дүн шинжилгээ хийж, цаашид хөдөө аж ахуйн салбарыг хөгжүүлэх талаар төр засгийн бодлого боловсруулах, хэрэгжилтийг дүгнэхэд шаардагдах дэлгэрэнгүй мэдээллийг гарган авах, салбарын эдийн засгийн тооцооны тулгуур үндэслэл болдгоороо ихээхэн ач холбогдолтой юм.

Энэхүү танилцуулгад мал аж ахуй, газар тариалангийн салбарын 2020 оны төлөв байдлыг нэгтгэн, мал тооллогын үндсэн үр дүнгээс гадна, малчин өрх, малчдын мэдээлэл, малын хашаа, худаг, уст цэг болон газар тариалангийн салбарын үндсэн үзүүлэлтүүд болох тариалсан талбай, хураасан ургац, га-гийн ургацын талаарх мэдээллийг тусгасан болно.

Манай аймгийн хөдөө аж ахуйн салбарын өнөөгийн байдалд дүгнэлт хийж, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг боловсруулах, төлөвлөхөд энэхүү танилцуулга, судалгааны материал нь суурь мэдээлэл болно гэдэг итгэж байна.

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

МАЛЫН ТОО, 5 ТӨРЛӨӨР, мянган толгой

МАЛТАЙ, МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО

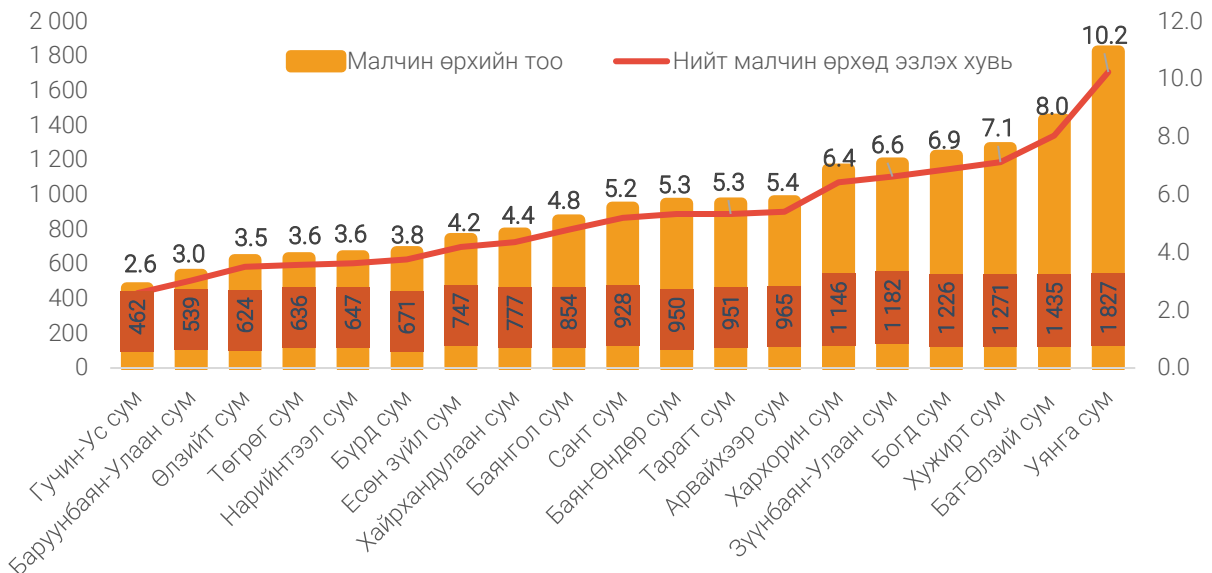
II.1 МАЛТАЙ ӨРХ, МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО

2021 оны жилийн эцсийн мал, тэжээвэр амьтдын тооллогоор 19811 малтай өрх тоологдсон нь аймгийн нийт өрхийн 57.5 хувийг эзэлж байгаа нь өмнөх оноос 1.3 пунктээр буурсан байна. Нийт малтай өрхийн 17838 өрх буюу 90.0 хувь нь жилийн дөрвөн улирлын туршид малаа малладаг, малын ашиг шим нь тэдний амжиргааны эх үүсвэр болж буй малчин өрх, харин 1973 өрх буюу 10.0 хувь нь малыг амьдрал ахуйдаа туслах чанартайгаар өсгөн үржүүлж буй мал бүхий өрх байна.

ХҮСНЭГТ 2.1. МАЛТАЙ БОЛОН МАЛЧИН ӨРХ, МАЛЧДЫН ТОО

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	2020	2020	2021/2020	
						Зөрүү	Хувь
Малтай өрх	18956	19209	19233	19813	19811	-2.0	100.0
Малчин өрх	16087	16307	16398	17464	17838	374.0	102.1
Малчдын тоо	28265	28103	27101	28333	28257	-76.0	99.7
Үүнээс:16-34 насны	10162	9866	8676	8636	8008	-628.0	92.7
35-аас тэтгэвэрт гарах насны	14252	15386	14702	16381	15837	-544.0	96.7
Тэтгэврийн насны	3851	2851	3723	3316	4399	1083.0	132.7
Нийт малчдаас эмэгтэй	12417	12296	11416	11845	16616	4771.0	140.3
Үүнээс:16-34 насны	36	35.1	32	30.5	28.3	-2.2	92.9
35-аас тэтгэвэрт гарах насны	50.4	54.7	54.2	57.8	56.0	-1.8	97.0
Тэтгэврийн насны	13.6	10.1	13.8	11.7	15.6	3.9	133.1
Нэг малчин өрхөд ногдох малын тоо	357	335	343	256	226	-30.0	88.3

Малчин өрхийн ам бүлийн тоо 61735 байгаа ба нэг малчин өрхийн ам бүлийн тоо дунджаар 3.5 байна. 2020 оноос малтай өрх 0.01 хувиар буюу 2 өрхөөр буурч, малчин өрх 2.1 хувиар буюу 374 өрхөөр нэмэгджээ. Нийт малчин өрхийн 1.1-1.8 мянган өрх буюу нийт малчин өрхийн 45.3 хувийг Уянга, Бат-Өлзий, Хужирт, Зүүнбаян-Улаан, Хархорин сумдууд эзэлж байна.

II.2 МАЛЧИН ӨРХИЙН СОЁЛ АХУЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Мал тооллогын 2021 оны нийт дүнгээр малчин өрхийн 80.0 хувь нь цахилгааны эх үүсгүүртэй, 72.6 хувь нь телевизортой, 42.4 хувь нь автомашинтай, 54.8 хувь нь мотоциклтой, 0.2 хувь нь трактортой байна.

Цахилгааны эх үүсгүүртэй өрхийн тоо 2021 онд 14265 болж, 2020 оныхоос 168 өрх буюу 1.2 хувь, мотоциклтой өрхийн тоо 9769 болж, 2020 оныхоос 218 буюу 2.2 хувиар тус тус буурч, телевизортой өрхийн тоо 12951 болж, 2020 оноос 741 буюу 5.7 хувь, автомашинтай өрхийн тоо 7572 болж, 2020 оныхоос 61 буюу 0.8 хувь, трактортой өрхийн тоо 34 болж, 2020 оныхоос 4 буюу 13.3 хувиар тус тус өссөн дүнтэй байна.

Нийт малчин өрхөд автомашинтай өрхийн эзлэх хувь 0.6 пункт, цахилгаан үүсгүүртэй өрхийн эзлэх хувь 2.6 пункт, мотоциклтой өрхийн эзлэх хувь 2.4 пунктээр тус тус буурч, телевизортой өрхийн эзлэх хувь 1.5 пунктээр өсөж, трактортой өрхийн эзлэх хувь өмнөх оны түвшинд байна.

ХҮСНЭГТ 2.2.1 МАЛЧИН ӨРХИЙН СОЁЛ АХУЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

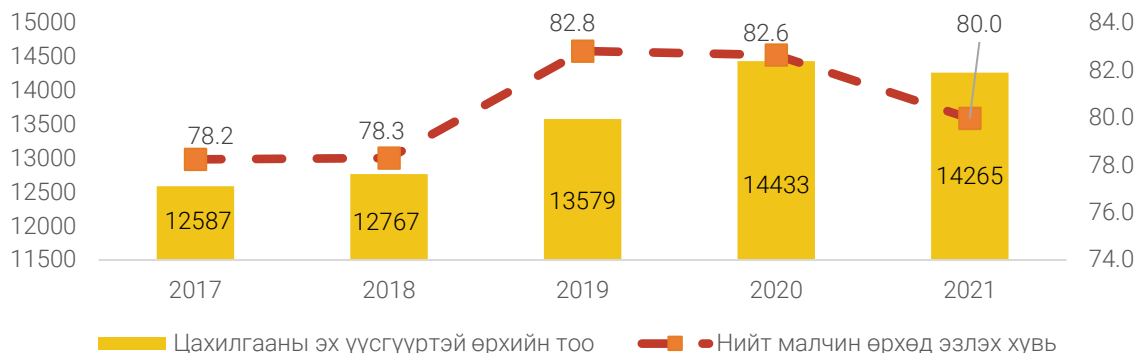
Төрөл	Малчин өрхийн тоо					Малчин өрхийн тоонд эзлэх хувь				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Цахилгаан үүсгүүртэй	12587	12767	13579	14433	14265	78.2	78.3	82.8	82.6	80.0
Телевизортой	10780	11217	11867	12250	12951	67	68.8	72.4	70.1	72.6
Автомашинтай	4963	5744	7084	7511	7572	30.9	35.2	43.2	43	42.4
Мотоциклтой	8169	8869	10270	9987	9769	50.8	54.4	62.6	57.2	54.8
Трактортой	43	30	37	30	34	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2

Нийт цахилгааны үүсгүүртэй өрхийн 88.8 хувь нь нарны, 0.2 хувь нь салхины, 11.2 хувь нь бусад(бага оврын мотор, аккумулятор гэх мэт) төрлийн цахилгаан эх үүсгүүртэй байна.

ХҮСНЭГТ 2.2.2 ЦАХИЛГААН ҮҮСГҮҮРТЭЙ ӨРХИЙН ТОО, цахилгаан үүсгүүрийн төрлөөр

	Бүгд	Нарны			Салхины			Бусад		
		малчин өрх			дүнд эзлэх					
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
2019	13579	12381	3	1195	91.18	0.02	8.8			
2020	14433	12951	40	1442	89.7	0.3	10			
2021	14265	12665	27	1609	88.8	0.2	11.3			

ЗУРАГ 2.2 ЦАХИЛГААНЫ ЭХ ҮҮСГҮҮРТЭЙ ӨРХИЙН ТОО

III.1 МАЛЧДЫН ТОО

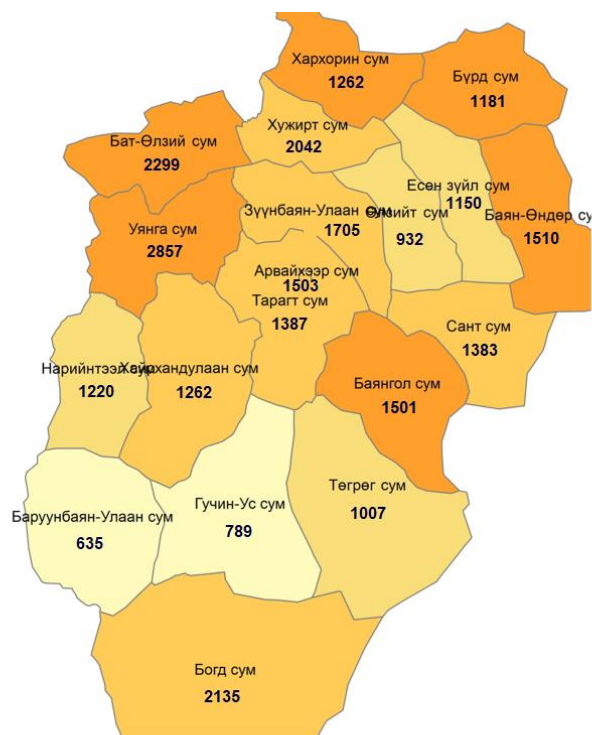
Манай аймгийн хөдөлмөрийн насны хүн амын хоёр хүн тутмын нэг нь 2021 оны байдлаар мал аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж байна. Тухайлбал, мал тооллогын 2021 оны дүнгээр 28257 малчид мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхэлж байна. Малчдын тоо өмнөх оноос 76 малчин буюу 0.3 хувиар буурчээ.

Малчдын тоог сумаар авч үзэхэд Баруунбаян-Улаан, Баянгол, Бүрд, Зүүнбаян-Улаан, Өлзийт, Төгрөг, Хайрхандулаан, Хархорин сумдад 1-236 малчнаар буурсан, харин бусад сумдад 1-175 малчнаар өссөн дүнтэй байна.

Бат-Өлзий, Богд, Уянга, Хужирт сумд харгалзан 2299, 2135, 2857, 2042 малчидтай байгаа нь нийт малчдын 33.0 хувийг эзэлж байна.

Баруунбаян-Улаан, Гучин-Ус сумд харгалзан 635, 789 байгаа нь хамгийн бага малчинтай байна.

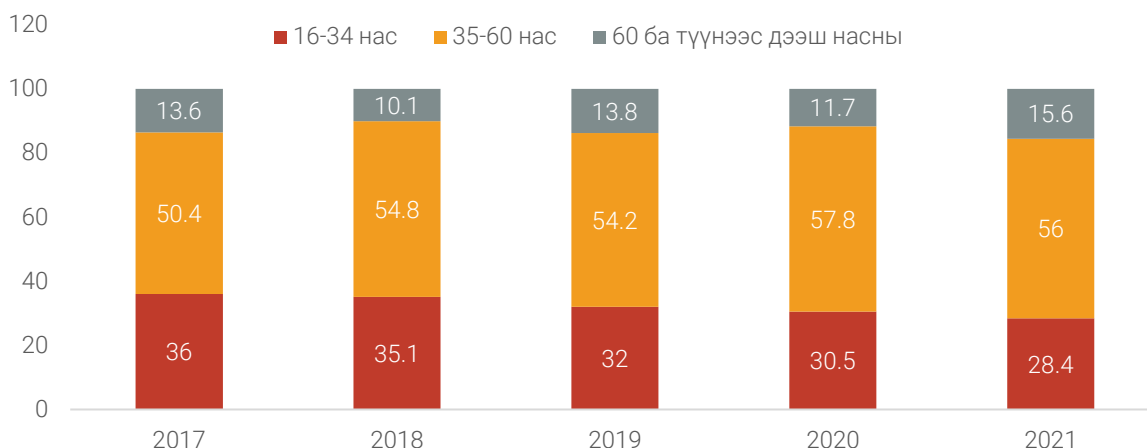
ЗУРАГ 3.1.1 МАЛЧДЫН ТОО, СУМААР

III.2 МАЛЧДЫН НАС, ХҮЙС

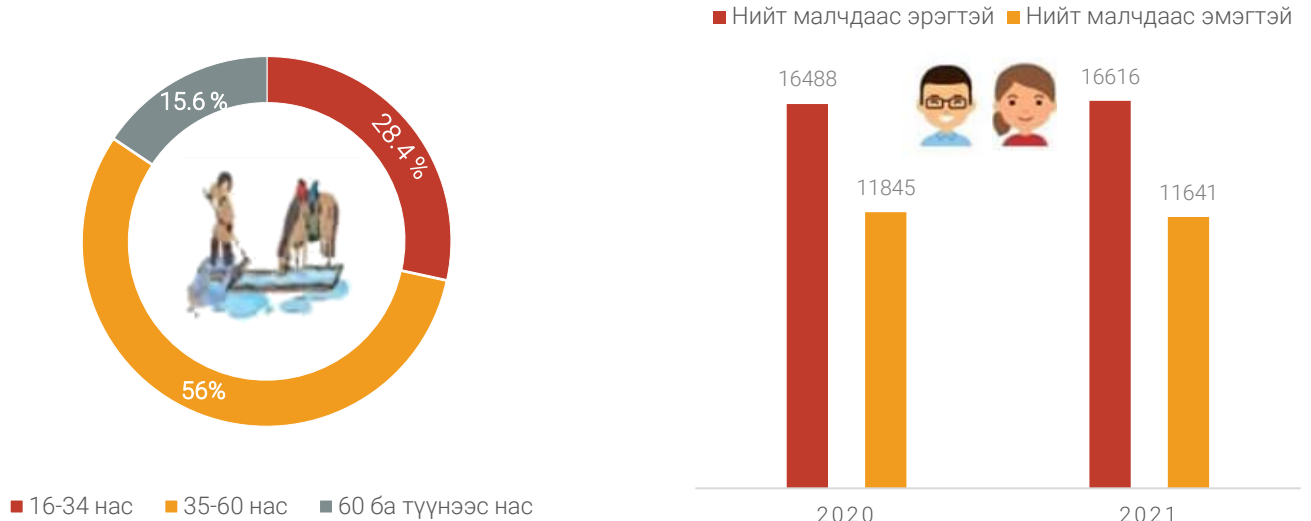
Нийт малчдын 28.4 хувь нь 16-34 насны, 56.0 хувь нь 35-60 насны, 15.6 хувь нь тэтгэврийн насныхан байна. Өмнөх оноос 35-60 хүртэлх насны малчдын нийт дүнд эзлэх хувийн жин 1.8 пунктээр, 16-34 насны малчид 2.1 пунктээр тус тус буурч, 60 ба түүнээс дээш тэтгэврийн насныхан 3.9 пунктээр өссөн байна.

ЗУРАГ 3.2.1 МАЛЧДЫН НАСНЫ БҮТЭЦ, хувиар

Нийт малчдын 16616 нь буюу 58.8 хувь нь эрэгтэй, 11641 нь буюу 41.2 хувь нь эмэгтэй малчид байна. Малчдын дотор эрэгтэй малчид давамгайлж байна. Малчдын тоог хүйсээр авч үзэхэд эрэгтэй малчдын тоо өмнөх оноос 128 буюу 0.7 хувиар өсөж, эмэгтэй малчдын тоо 204 буюу 1.7 хувиар буурсан дүнтэй байна.

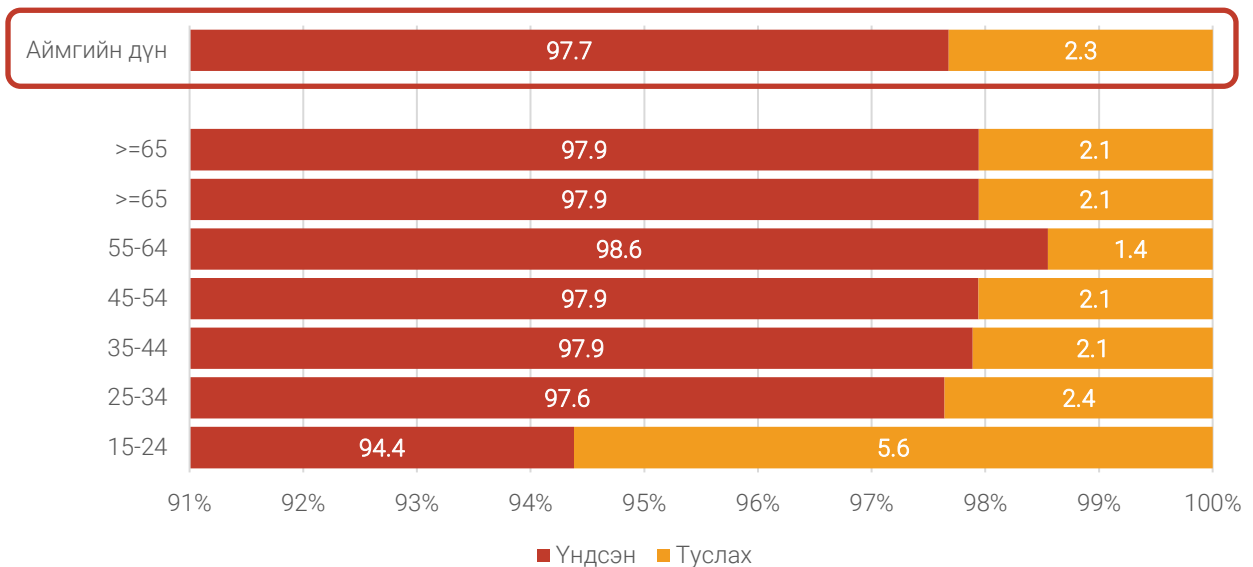
ЗУРАГ 3.2.2, 3.2.3 МАЛЧДЫН НАСНЫ БҮТЭЦ, 2021 ОН, насны бүлэг, хүйсээр

III.3 ҮНДСЭН БОЛОН ТУСЛАХ МАЛЧИН

Жилийн 4 улирлын туршид мал аж ахуй эрхэлдэг малчдын 97.7 хувь нь 2021 онд үндсэн малчин, 2.3 хувь нь туслах малчид байна. 15-24 насны малчдын 94.4 хувь нь үндсэн малчин бол 5.6 хувь туслах малчин байна. 25 наснаас дээших насны бүлгүүдэд үндсэн малчин 97.6-98.6 хувийг эзэлж байна.

ЗУРАГ 3.3.1 ҮНДСЭН БОЛОН ТУСЛАХ МАЛЧНЫ ХАРЬЦАА, 2020 ОН

Нийт үндсэн малчдын 71.1 хувь буюу 20098 малчин нь 25-54 насных байна. Харин нийт туслах малчдын 67.8 хувь нь буюу 445 малчин нь 25-54 насных байна.

III.4 МАЛЧДЫН БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

Малчдын боловсролын түвшинг 2021 авч үзэхэд 31.2 хувь бага, 38.7 хувь нь суурь, 18.9 хувь нь бүрэн дунд, 2.5 хувь нь техник болон тусгай мэргэжлийн, 6.1 хувь нь дээд боловсролтой байгаа бол 2.6 хувь нь боловсролгүй байна.

ХҮСНЭГТ 3.4.1 МАЛЧДЫН БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН, 2021 ОН, насны бүлгээр

Насны бүлгээр	Боловсролын түвшин						
		Боловсролгүй	Бага	Суурь	Бүрэн дунд	Техникийн болон тусгай мэргэжлийн	Дээд
Дүн	28257	740	8830	10934	5332	706	1715
15-24	2082	62	411	840	585	84	100
25-34	5939	183	1682	1671	1438	250	715
35-44	8005	262	3326	3021	1113	42	241
45-54	6599	92	1065	3471	1543	165	263
55-64	3591	83	1056	1548	558	122	224
65 ↑	2041	58	1290	383	95	43	172

Насны бүлгээр	Дүнд эзлэх хувь						
	Дүн	2.6	31.2	38.7	18.9	2.5	6.1
Дүн	100	2.6	31.2	38.7	18.9	2.5	6.1
15-24	100	3.0	19.7	40.3	28.1	4.0	4.8
25-34	100	3.1	28.3	28.1	24.2	4.2	12.0
35-44	100	3.3	41.5	37.7	13.9	0.5	3.0
45-54	100	1.4	16.1	52.6	23.4	2.5	4.0
55-64	100	2.3	29.4	43.1	15.5	3.4	6.2
65 ↑	100	2.8	63.2	18.8	4.7	2.1	8.4

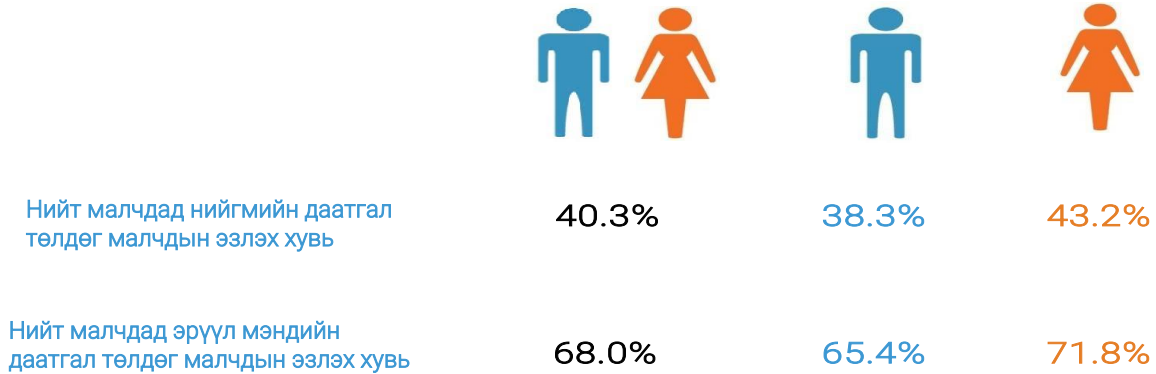
Малчдын насны бүлгээр нь авч үзвэл 25-44 насны нийт 13944 малчдын 445 хувь нь буюу 3.2 хувь нь боловсролгүй, 5008 буюу 35.9 хувь нь бага, 4692 буюу 33.7 хувь суурь, 2551 буюу 18.4 хувь нь бүрэн дунд, 292 буюу 2.1 хувь нь техник болон тусгай мэргэжлийн, 956 буюу 6.7 хувь нь дээд боловсролтой байна.

Харин 45-64 насны нийт 10190 малчдын 175 буюу 1.7 хувь нь боловсролгүй, 2121 буюу 20.7 хувь нь бага, 49.6 хувь нь суурь, 2101 буюу 20.5 хувь нь бүрэн дунд, 287 буюу 2.7 хувь нь техник болон тусгай мэргэжлийн, 487 буюу 4.8 хувь нь дээд боловсролтой байна.

III.5 МАЛЧДЫН НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ЭМД-ЫН ХАМРАГДАЛТ

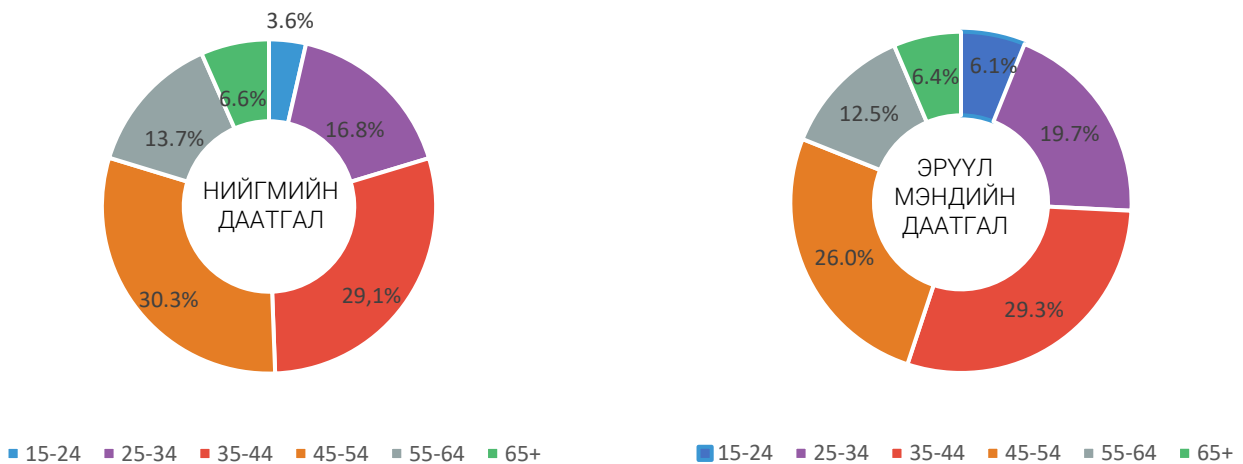
2021 оны мал тооллогын дүнгээр, нийт малчдын 40.3 хувь нь буюу 11396 малчин нийгмийн даатгалд, 66.7 хувь нь буюу 18851 малчин эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан байна. Нийгмийн даатгал төлдөг малчдын 55.9 хувь нь эрэгтэй малчин, 44.1 хувь нь эмэгтэй малчин байна.

ЗУРАГ 3.5.1. НИЙГМИЙН ДААТГАЛД ХАМРАГДДАГ МАЛЧДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, хүйсээр

Насны бүлгээр авч үзвэл, 15-24 насны малчдын 3.6 хувь нь буюу 407 малчин, 25-34 насны малчдын 16.8 хувь нь буюу 1910 малчин, 35-44 насны малчдын 29.1 хувь нь буюу 3314 малчин, 45-54 насны малчдын 30.3 хувь нь буюу 3453 малчин, 55-64 насны малчдын 13.7 хувь нь буюу 1559 малчин, 65-аас дээш насны малчдын 6.6 хувь нь буюу 753 малчин нийгмийн даатгалд хамрагдсан байна.

ЗУРАГ 3.5.1. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛД ХАМРАГДДАГ МАЛЧДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ НАСНЫ БҮЛГЭЭР

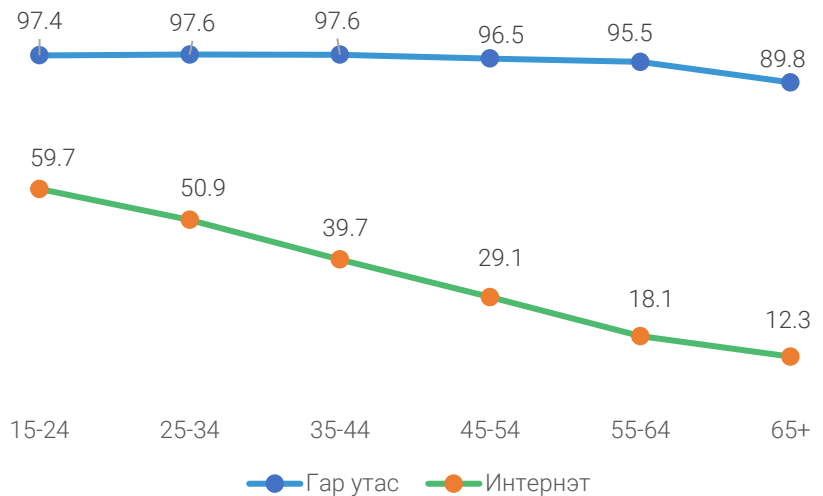
III.6 ГАР УТАС БОЛОН ИНТЕРНЭТИЙН ХЭРЭГЛЭЭ

2020 онд 26788 малчин гар утас, 5730 малчин интернэт хэрэглэдэг байсан бол 2021 оны байдлаар нийт малчдын 96.5 хувь нь буюу 27267 малчин гар утас хэрэглэж байгаа нь өмнөх оноос 489-өөр өссөн бол нийт малчдын 36.3 хувь нь буюу 10266 малчин интернэт хэрэглэж байгаа нь өмнөх оноос 4536-аар өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 3.6.1 МАЛЧДЫН ГАР УТАС БОЛОН ИНТЕРНЭТ ХЭРЭГЛЭЭ, насны бүлгээр

Насны бүлэг	Гар утас		2020/2019	Интернэт		2020/2019
	2020	2021		2020	2021	
Дүн	26778	27267	101.8	5730	10266	179.2
15-24	2231	2028	90.9	857	1242	144.9
25-34	5986	5798	96.9	1887	3024	160.3
35-44	7675	7811	101.8	1634	3180	194.6
45-54	6053	6367	105.2	943	1920	203.6
55-64	3158	3431	108.6	312	649	208.0
65+	1675	1832	109.4	97	251	258.8

ЗУРАГ 3.6.1. МАЛЧДЫН ГАР УТАС БОЛОН ИНТЕРНЭТ ХЭРЭГЛЭЭ, НАСНЫ БҮЛГЭЭР, 2021 ОН

Насны бүлгээр авч үзвэл, 15-24 насны малчдын 97.4 хувь нь буюу 2028 малчин, 25-34 насны малчдын 97.6 хувь нь буюу 5798 малчин, 35-44 насны малчдын 97.6 хувь нь буюу 7811 малчин, 45-54 насны малчдын 96.5 хувь нь буюу 6367 малчин, 55-64 насны малчдын 95.5 хувь нь буюу 3431 малчин, 65-аас дээш насны малчдын 89.8 хувь нь буюу 1832 малчин гар утастай байна.

III.7 ЗЭЭЛТЭЙ МАЛЧИД

Нийт малчдын 36.4 хувь нь буюу 10297 малчин 2021 оны байдлаар зээлтэй байгаа ба 2020 онтой харьцуулахад 933 малчнаар өссөн байна. Зээлтэй малчдын тоог насны бүлгээр нь өмнөх онтой харьцуулбал 15-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64 насны бүлэгт харгалзан 15, 186, 402, 270, 75 малчнаар тус тус өссөн, 65 ба түүнээс дээш насны бүлэгт 15 малчнаар буурсан байна.

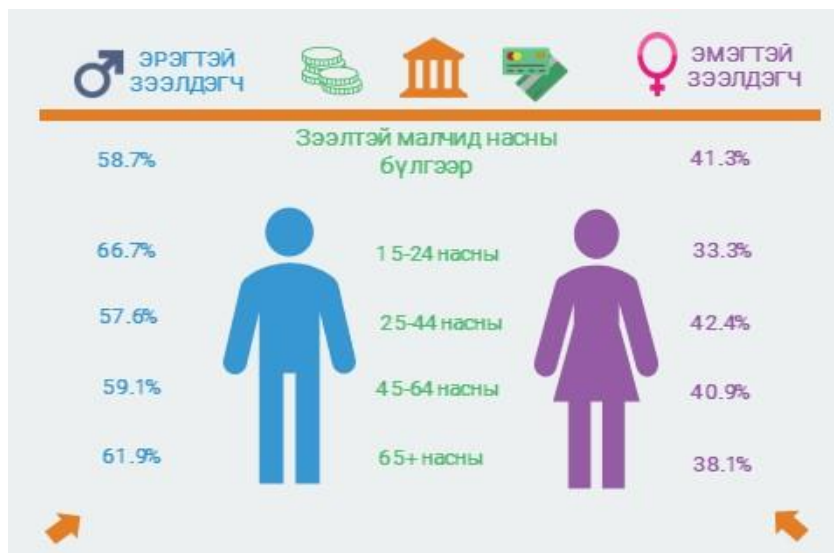
ХҮСНЭГТ 3.7.ЗЭЭЛТЭЙ МАЛЧИД, хувиар, насны бүлгээр

Насны бүлэг	Нийт малчид	Зээлтэй малчид		Зээлтэй малчдын нийт малчдад эзлэх хувь	Зээлтэй малчдын насны бүтэц, хувиар
		2020	2021		
Дүн	28257	9364	10297	36.4	100.0
15-24	2082	378	393	18.9	3.8
25-34	5939	2036	2222	37.4	21.6
35-44	8005	3036	3438	42.9	33.4
45-54	6599	2381	2651	40.2	25.7
55-64	3591	1121	1196	33.3	11.6
65+	2041	412	397	19.5	3.9

Зээлтэй малчдыг насны бүлгээр авч үзвэл, 15-24 насны малчдын 18.9 хувь нь буюу 393 малчин, 25-34 насны малчдын 37.5 хувь нь буюу 2222 малчин, 35-44 насны малчдын 42.9 хувь нь буюу 3438 малчин, 45-54 насны малчдын 40.2 хувь нь буюу 2651 малчин, 55-64 насны малчдын 33.3 хувь нь буюу 1196 малчин, 65- аас дээш насны малчдын 19.5 хувь нь буюу 397 малчин зээлтэй байна.

Зээлтэй малчдын 80.7 хувь буюу ихэнх хувийг 25-54 насны малчид эзэлж байна. Тухайлбал, 33.4 хувь нь 35-44 насных, 25.7 хувь нь 45-54 насных, 21.6 хувь нь 25-34 насны насны малчид байна.

ЗУРАГ 3.7.1 ЗЭЭЛТЭЙ МАЛЧИД, хувиар, насны бүлгээр

БҮЛЭГ 4

IV.1 МАЛЫН ТОО

Мал тооллогын 2021 оны жилийн эцсийн дүнгээр малын тоо 4022.7 мянгад хүрч, өмнөх оноос 456.4 мянга буюу 10.2 хувиар буурсан бөгөөд малын төрлөөр задлалал 270.0 мянган адуу, 240.0 үхэр, 19.0 мянган тэмээ, 2001.0 мянган хонь, 1493.6 мянган ямаа тоологдлоо.

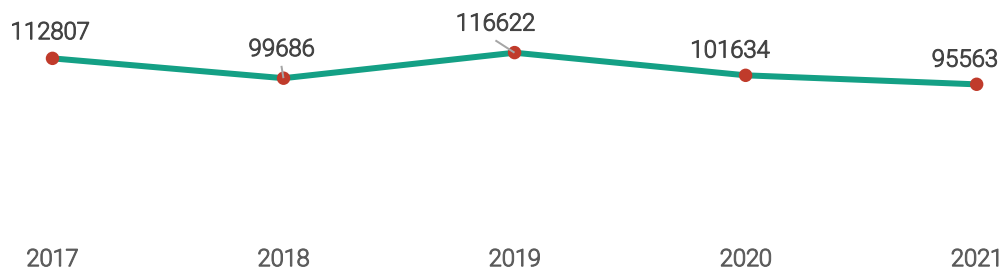
Өмнөх онтой харьцуулахад хонь 114.1 мянган толгой буюу 5 хувь, ямаа 312.0 мянган толгой буюу 17 хувь, үхэр 12.1 мянган толгой буюу 5 хувь, адуу 10.6 мянган толгой буюу 4 хувь, тэмээ 7.5 мянган толгойгоор тус тус буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 4.1. МАЛЫН ТОО, төрлөөр, мянган толгой

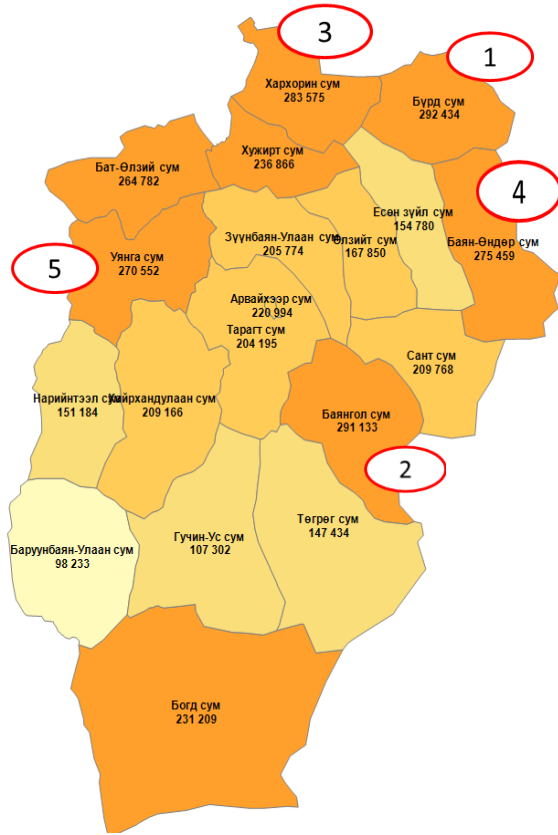
Он	Дүн	Төрөл				
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
1930	2321.6	77.6	188.1	120.5	1668.8	266.6
1945	1581.4	67.2	152.9	110	1015.8	235.5
1950	1787.2	83.8	185.2	118.7	1037.1	362.4
1960	1723.5	72.4	226	131	922	372.1
1970	1707.6	39.1	223	167.7	992.8	285
1980	1933.4	35.4	183	199	1176.6	339.4
1990	2061.3	31.4	196	200.5	1219.9	413.5
2000	2159	16.5	178.1	174.8	1059	730.6
2010	2010.5	14.7	113.8	76.2	896.6	909.2
2011	2425.6	15.9	141.1	90.5	1051.7	1126.4
2012	2970.6	18.1	170.5	113.9	1310.9	1357.2
2013	3486	19.7	205.9	144.9	1541.3	1574.2
2014	4111.5	21.9	246.9	183.3	1821.1	1838.3
2015	4511	23.1	280.2	217.6	2021.8	1968.3
2016	5208.6	26.3	323.4	259.9	2378.5	2220.5
2017	5743.5	28.7	364	298.2	2663.3	2389.3
2018	5461.3	31.5	323.6	272.3	2588.1	2245.8
2019	5625.4	32.7	348.9	292.4	2606.8	2344.6
2020	4479.1	26.6	280.1	251.8	2115	1805.6
2021	4022.7	19.0	269.6	239.7	2000.9	1493.5

Нийт 95563 сарлаг 2021 онд тоологдсон нь нийт үхэр сүргийн 39.9 хувийг эзэлж байна. Сарлагийн тоо өмнөх оноос 5.9 хувь буюу 6.0 мянган толгойгоор буурсан байна.

ЗУРАГ 4.1.1 НИЙТ САРЛАГЫН ТОО, толгой

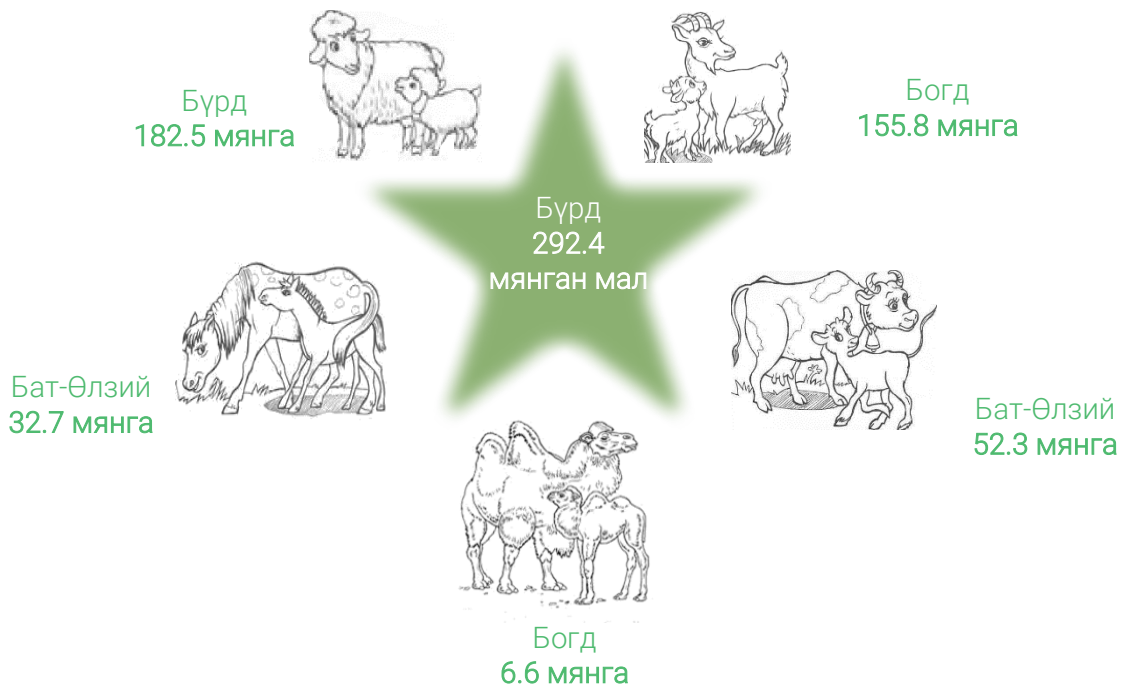
IV.1.1 МАЛЫН ТООГООР 2021 ОНД ТЭРГҮҮЛСЭН СУМ

Малын тоо Бат-Өлзий суманд 1.4 мянган толгой малаар өсөж, бусад 18 суманд буурсан дүнтэй гарлаа. Богд суманд хамгийн өндөр 82.9 мянган толгой буюу 26.4 хувиар буурсан байна. Гучин-Ус сум 48.9 мянган толгой буюу 31.1 хувь, Баян-Өндөр сум 40.3 толгой буюу 12.9 хувиар буурсан байна.

Аймгийн хэмжээнд Бүрд сум 292.4 мянган толгой малаар тэргүүлж, Баянгол сум 291.1 мянган толгой малаар удаалж, Хархорин сум 283.6 мянган толгой малаар гуравдугаарт, Баян-Өндөр сум 275.5 мянган толгой малаар дөрөвдүгээрт, Богд сум 270.6 мянган толгой малаар тавдугаарт орсон байна. Таван төрлөөр мал тус бүрийн дүнгээр 6.6 мянган толгой тэмээгээр Богд сум, 32.7 мянган толгой адуугаар Бат-Өлзий, 52.3 мянган толгой үхрээр Бат-Өлзий сум, 182.5 мянган толгой хониор Бүрд сум, 155.8 мянган толгой ямаагаар Богд сум тус тус тэргүүлж байна.

ЗУРАГ 4.1.1. МАЛЫН ТООГООР 2021 ОНД ТЭРГҮҮЛСЭН СУМ, малын төрлөөр

IV.2 ӨРХИЙН АЖ АХУЙН БОЛОН АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН МАЛЫН ТОО

Аймгийн хэмжээнд 2021 онд тоологдсон 4022.7 мянган толгой малын 99.9 хувь буюу 4019.6 мянган мал нь өрхийн аж ахуйн мал, 0.1 хувь нь буюу 3058 мал нь аж ахуйн нэгж, байгууллагынх байна.

Өрхийн аж ахуйн буюу хувийн малын тоо 2021 онд 4019.6 мянган толгой болж өмнөх оныхоос 456.1 мянган толгой буюу 10.2 хувиар буурлаа. Адууны 99.96, үхрийн 99.89, тэмээний 99.89, хонины 99.89, ямааны 99.97 хувь нь өрхийн аж ахуйд байна.

Өрхийн аж ахуйн нийт малын 49.7 хувийг хонь, 37.1 хувийг ямаа, 0.5 хувийг тэмээ, 6.7 хувийг адуу, 6.0 хувийг үхэр тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 4.2.1. ӨРХИЙН АЖ АХУЙН БУЮУ ХУВИЙН МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр

Төрөл	2017	2018	2019	2020	2021
	мянган толгой				
Дүн	5737.6	5456.6	5621.5	4475.7	4019.6
Адуу	363.9	323.5	348.8	280	269.5
Үхэр	297.9	271.8	292	251.5	239.7
Тэмээ	28.7	31.4	32.7	26.6	19.0
Хонь	2659	2584.9	2604.2	2112.6	2000.9
Ямаа	2388	2245	2343.8	1805	1493.5

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын малын тоо 2021 онд 3058 толгой болж, өмнөх оныхоос 282 толгой буюу 8.4 хувиар буурчээ. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нийт мал 2021 оны байдлаар 3.3 хувийг адуу, 8.6 хувийг үхэр, 0.7 хувийг тэмээ, 73.5 хувийг хонь, 13.9 хувийг ямаа эзэлж байна.

IV.3 ХУВИЙН МАЛТАЙ ӨРХИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Малтай 19811 өрхийг малын тоогоор бүлэглэвэл нийт малтай өрхийн 2.9 хувь буюу 580 нь 10 хүртэл малтай, 9.3 хувь буюу 1837 өрх 11-30 хүртэл малтай, 9.01 хувь буюу 1786 өрх 31-50 хүртэл малтай, 16.7 хувь буюу 3313 өрх нь 51-100 хүртэл малтай, 26.8 хувь буюу 5305 өрх 101-200 малтай, 27.4 хувь буюу 5431 өрх 201-500 малтай, 6.02 хувь буюу 1194 өрх 501-999 малтай, 1.7 хувь буюу 327 өрх 1000-1499 малтай, 0.2 хувь буюу 37 өрх 1500-2000 малтай, 0.1 хувь буюу 8 өрх 2000-аас дээш малтай байна.

ХҮСНЭГТ 4.3.1. МАЛТАЙ ӨРХИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын төрлөөр

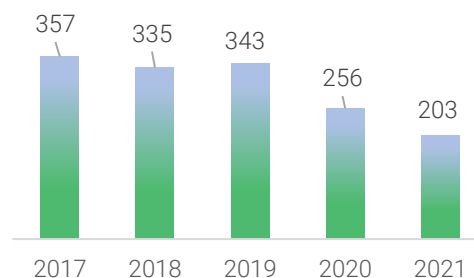
Бүлэглэл Т	Малтай өрхийн тоо		Малын тоо, мянган толгой						
	2020	2021	2020	2021	Төрөл				
					Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	19813	19811	4475.7	4019.6	19.0	269.5	239.4	1998.6	1493.1
10 хүртэлх	433	580	2.9	4.1	0.0	0.4	1.6	0.9	1.1
11-с 30	1464	1837	31.8	39.8	0.1	2.5	5.4	15.3	16.5
31-50	1549	1786	64.2	73.6	0.2	4.5	7.5	31.0	30.4
51-100	3193	3313	240.2	247.7	0.8	18.0	24.6	107.8	96.5
101-200	5166	5305	763.1	774.3	2.1	55.6	57.1	350.7	308.7
201-500	6074	5431	1885.3	1666.3	7.0	107.2	91.7	804.9	655.5
501-999	1539	1194	1009.3	777.9	5.4	49.2	34.3	423.4	265.6
1000-1499	348	327	393.6	366.3	2.1	26.0	14.6	222.6	100.9
1500-2000	37	30	61.7	50.0	0.8	3.9	1.8	30.1	13.4
2000 <	10	8	23.6	19.7	0.5	2.2	0.7	11.9	4.4

Малтай өрхийн бүлэглэлт тус бүрийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувийг өмнөх онтой харьцуулахад 10 хүртэл малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 0.7 пунктээр өссөн, 11-30 хүртэл малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 1.9 пунктээр өссөн, 31-50 хүртэл малтай өрхийнх 1.21 пунктээр өссөн, 51-100 хүртэл малтай өрхийнх 0.6 пунктээр өссөн, 101-200 хүртэл малтай өрхийнх 0.7 пунктээр өссөн бол 201-500 хүртэл малтай өрхийнх 3.3 пунктээр, 501-999 хүртэл малтай өрхийнх 1.78 пунктээр, 1000-1499 хүртэл малтай өрхийнх 0.1 пунктээр тус тус буурсан, 1500-2000 хүртэлх малтай, 2001-с дээш малтай өрхийн хувьд хэвийн түвшинд байна.

ХҮСНЭГТ 4.3.2. МАЛТАЙ НЭГ ӨРХӨД НОГДОХ МАЛЫН ТОО, малын тооны бүлэглэлтээр, малын төрлөөр

Бүлэглэлт	2020	2021	Төрөл				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	226	203	1	14	12	101	75
10 хүртэлх	7	7	-	1	3	2	2
11-с 30	22	22	-	1	3	8	9
31-50	41	41	-	3	4	17	17
51-100	75	75	-	5	7	33	29
101-200	148	146	-	10	11	66	58
201-500	310	307	1	20	17	148	121
501-999	656	652	5	41	29	355	222
1000-1499	1131	1120	7	80	45	681	309
1500-2000	1669	1668	26	130	61	1003	447
2000 <	2359	2460	57	275	91	1485	553

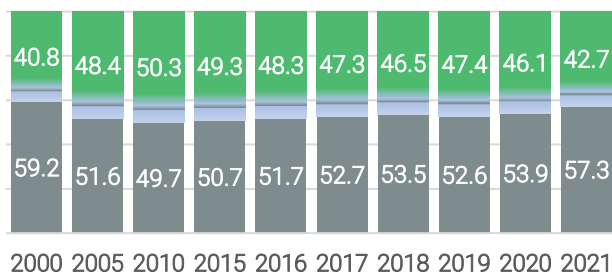
ЗУРАГ 4.3.1. НЭГ МАЛЧИН ӨРХӨД НОГДОХ МАЛЫН ТОО

Малтай нэг өрхөд аймгийн дунджаар 203 толгой мал ногдож байгаа нь өмнөх онохоос 23 толгой малаар буурсан байна. Малтай нэг өрхөд дунджаар тэмээ 1, адуу 14, үхэр 12, хонь 101, ямаа 75 тус тус ногдож байна. Малтай нэг өрхөд ногдох малын 86.7 хувь нь бог мал, 13.3 хувь нь бод мал байна. Иргэдийг бүлэглэвэл 101-200 малтай нэг өрхөд дунджаар 146, 201-500 малтай нэг өрхөд 307, 501-999 малтай нэг өрхөд 652 толгой мал тус тус ногдож байна. 1000 ба түүнээс дээш малтай 365 өрх байгаа нь өмнөх онохоос 7.8 хувь буюу 30-аар буурсан байна. Бүрд сум 70 мянгат малчны тоогоор тэргүүлж, Баянгол сум 53 мянгат малчинтайгаар хоёрдугаарт, Баян-Өндөр сум 51 мянгат малчинтайгаар гуравдугаарт орж байна.

IV.4. СҮРГИЙН БҮТЭЦ

ЗУРАГ 4.4.1. БОГ МАЛД ХОНЬ, ЯМААНЫ ЭЗЛЭХ ХУВЬ

■ Бог малд ямааны эзлэх хувь
■ Бог малд хонины эзлэх хувь

Нийт сүрэгт таван төрлийн малын эзлэх хувийн жинг 2021 оны байдлаар авч үзвэл, хонь 49.7 хувь, ямаа 37.1 хувь, үхэр 6.0 хувь, адуу 6.7, тэмээ 0.5 хувийг эзэлж байна. Хонин сүргийн эзлэх хувь 2021 онд өмнөх оноос 2.5 пункт, үхэр сүргийн эзлэх хувь 0.4 пунктээр, адуун сүргийн эзлэх хувь 0.4 пунктээр өсөж, ямаан сүргийн эзлэх хувь 3.2 пункт, тэмээн сүргийн эзлэх хувь 0.1 пунктээр тус тус буурсан байна.

2021 оны байдлаар нийт мал сүргийн 86.8 хувийг бог мал, 13.2 хувийг бод мал эзэлж, нийт бод малд адуу давамгайлж байгаа ба 51.0 хувийг, үхэр 45.4 хувийг, тэмээ 3.6 хувийг эзэлж байна. Бог малд хонь давамгайлж 57.3 хувийг эзэлж байгаа бол ямаа 42.7 хувийг эзэлж байна.

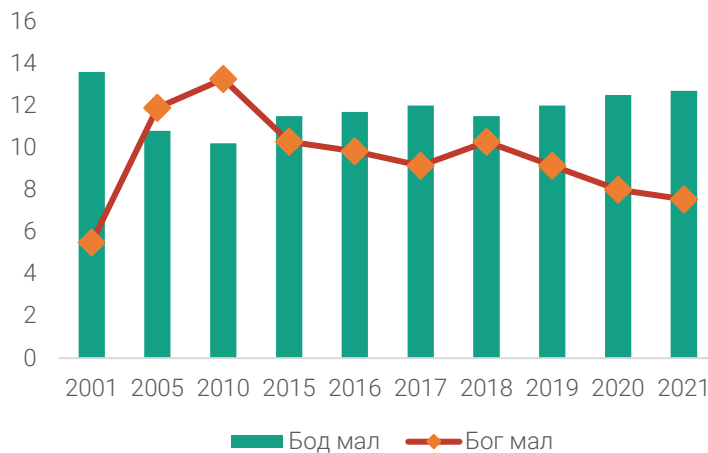
ХҮСНЭГТ 4.4.1 СҮРГИЙН БҮТЭЦ, 2021 ОН, малын төрлөөр

	Бүгд	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал		Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
	мянган толгой					
Дүн	4022.7	872.7	1180		1933.8	36.3
Адуу	269.6	93.3	59.8		105.3	11.2
Үхэр	239.7	85.8	51.0		99.7	3.2
Тэмээ	19.0	5.6	5.4		7.8	0.2
Хонь	2000.9	454.3	567.0		967.7	11.9
Ямаа	1493.5	233.7	496.8		753.2	9.8
дүнд эзлэх хувь						
Дүн	100	21.7	29.3		48.1	0.9
Адуу	100	34.6	22.2		39.1	4.2
Үхэр	100	35.8	21.3		41.6	1.3
Тэмээ	100	29.5	28.4		41.1	1.1
Хонь	100	22.7	28.3		48.4	0.6
Ямаа	100	15.6	33.3		50.4	0.7

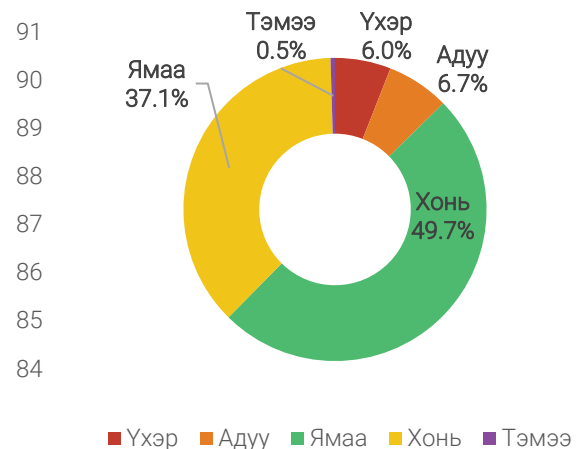
Сүргийн бүтцийг 2021 оны байдлаар авч үзвэл, нийт сүргийн 21.7 хувь буюу 872.7 мянган толгой нь төл, өсвөр насны мал, 29.3 хувь буюу 1180.0 мянган толгой нь ажлын ба бэлтгэлийн насны эр мал, 48.1 хувь буюу 1933.8 мянган толгой мал нь хээлтэгч мал, 0.9 хувь нь буюу 36.3 мянган толгой мал нь хээлтүүлэгч мал байна.

Малын нас, хүйсээр нийт сүрэгт эзлэх хувийн жинг 2020 оныхтой харьцуулж үзэхэд 2021 онд төл, өсвөр насны малын сүрэгт эзлэх хувь 2.2 пунктээр, нас гүйцсэн эр малын эзлэх хувь 1.6 пунктээр тус тус буурч, хээлтэгч малын эзлэх хувь 3.7 пункт, хээлтүүлэгч мал 0.1 пунктээр тус тус өссөн дүнтэй байна.

ЗУРАГ 4.4.2. НИЙТ МАЛД БОД, БОГ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

ЗУРАГ 4.4.2. НИЙТ МАЛД 5 ТӨРӨЛ ТУС БҮРИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

ХҮСНЭГТ 4.4.2 СҮРГИЙН БҮТЭЦ, хувиар

Малын төрөл		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Адуу								
Дүн		100	100	100	100	100	100	100
Төл, өсвөр насны		44.5	44.3	45.4	36.4	33.4	37.9	34.6
Нас гүйцсэн эр		22.9	22.6	21.4	26	30.3	22.3	22.2
Хээлтэгч		29.3	29.9	30.1	34.2	32.8	35.9	39
Хээлтүүлэгч		3.2	3.2	3.1	3.5	3.5	3.9	4.2
Үхэр								
Дүн		100	100	100	100	100	100	100
Төл, өсвөр насны		44.2	43.6	43.8	39.6	42.7	42.3	35.8
Нас гүйцсэн эр		19.6	20.1	21.4	21.4	19.1	19.2	21.3
Хээлтэгч		34.9	35	34.9	37.9	37.1	37.4	41.6
Хээлтүүлэгч		1.3	1.4	1.2	1.1	1.1	1.1	1.3
Тэмээ								
Дүн		100	100	100	100	100	100	100
Төл, өсвөр насны		41.8	42.1	41.3	42.6	24.9	42.7	29.4
Нас гүйцсэн эр		21	21.1	21.9	21.6	38.3	22.5	28.4
Хээлтэгч		36.2	35.5	35.8	34.8	35.9	33.9	41.1
Хээлтүүлэгч		1.1	1.1	1	1	1	0.9	1.1
Хонь								
Дүн		100	100	100	100	100	100	100
Төл, өсвөр насны		32.5	31.9	32	24.1	31	25	22.7
Нас гүйцсэн эр		24.9	25.6	25.9	30.7	26.3	29.2	28.3
Хээлтэгч		42	42	41.5	44.6	42.2	45.3	48.4
Хээлтүүлэгч		0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6
Ямаа								
Дүн		100	100	100	100	100	100	100
Төл, өсвөр насны		27.6	28.1	27.9	16.1	26.5	17.8	15.6
Нас гүйцсэн эр		31.2	31	31.5	38.6	32.1	36.1	33.3
Хээлтэгч		40.6	40.4	40	44.9	40.9	45.7	50.4
Хээлтүүлэгч		0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.7

IV.5. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛ

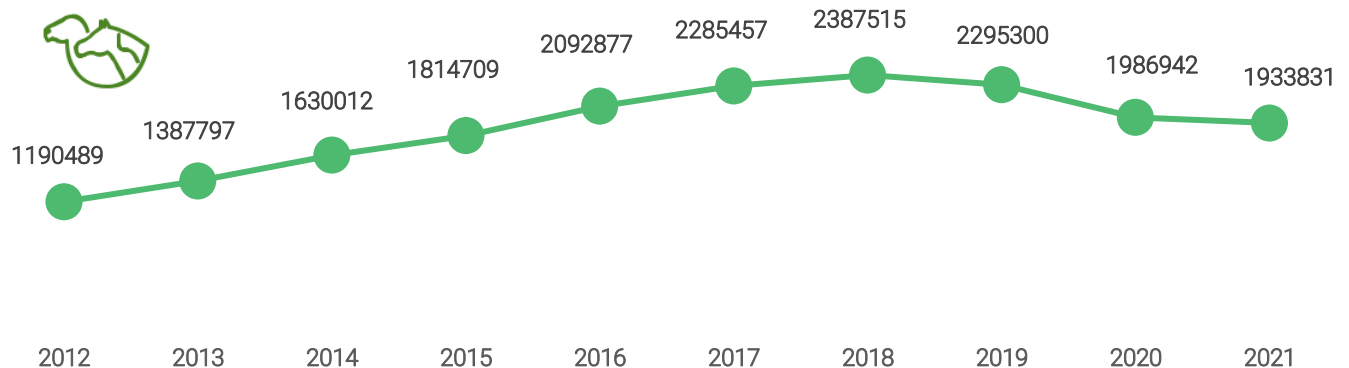
2021 оны эцэст нийт 1933.7 мянган хээлтэгч мал тоологдсон нь нийт малын 48.1 хувийг эзэлж, өнгөрсөн оноос хээлтэгчийн тоо 53.2 мянган толгой малаар буюу 2.7 хувиар буурсан байна. Хээлтэгч малыг таван төрлөөр нь авч үзвэл ингэ өмнөх оноос 1.1 мянган толгой малаар 12.2 хувиар, эм ямаа 71.2 мянган толгой малаар буюу 8.6 хувиар тус тус буурч, гүү 4.7 мянган толгой малаар буюу 4.7 хувиар, үнээ 5.6 мянган толгой малаар буюу 6 хувиар, эм хонь 8.8 мянган толгой малаар буюу 0.9 хувиар тус тус өссөн дүнтэй байна.

ХҮСНЭГТ 4.5.1 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр

Төрөл	2017	2018	2019	2020	2020	2021/2020	
	мянган толгой					зөрүү	хувь
Дүн	2285.5	2387.5	2295.3	1986.9	1933.8	-53.1	97.3
Ингэ	10.3	10.9	11.7	9	7.9	-1.1	87.8
Гүү	109.4	110.5	114.6	100.6	105.3	4.7	104.7
Үнээ	104.3	103.1	108.6	94.1	99.7	5.6	106.0
Эм хонь	1105.2	1155	1100.6	958.9	967.7	8.8	100.9
Эм ямаа	956.4	1007.9	959.8	824.4	753.2	-71.2	91.4

Хээлтэгч мал нийт малын 48.1 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд адуун сүргийн 39.0 хувь, тэмээн сүргийн 41.1 хувь, үхэр сүргийн 41.6 хувь, хонин сүргийн 48.4 хувь, ямаан сүргийн 50.4 хувийг тус тус эзэлж байна. Сүрэгт хээлтэгч малын эзлэх хувийн жин өмнөх оноос гүү 3.1 пункт, ингэ 7.2 пункт, үнээ 4.2 пункт, эм хонь 3.1 пункт, эм ямаа 4.7 пунктээр тус тус өссөн байна. 2021 оны байдлаар оны эхний төллөх эх малын 58.3 хувь буюу 1157.3 мянган эх мал төллөсөн байгаа нь өмнөх оноос 433.4 мянган хээлтэгчээр буурсан байна.

ЗУРАГ 4.5.1 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО

IV.6. ТӨЛ БОЙЖИЛТ

Оны эхний төллөх эх малын 58.3 хувь буюу 1157.3 хувь мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 88.5 хувь буюу 1024.1 мянган төлийг бойжуулсан байна. Бойжсон төлийн тоо 2020 оноос 333.0 мянган толгойгоор буюу 24.5 хувиар буурсан байна.

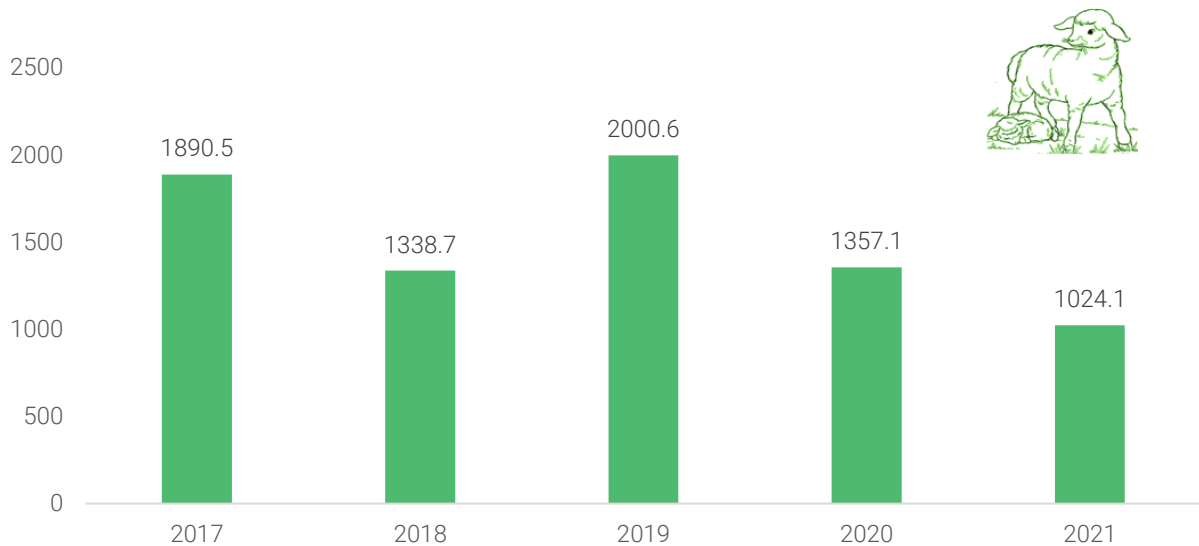
ХҮСНЭГТ 5.6.1 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр

Төрөл	2017	2018	2019	2020	2021
	Гарсан төл, мянган толгой				
Дүн	1956.6	1657.7	2158.7	1590.7	1157.3
Ботго	4.9	5.2	5.8	5.6	2.2
Унага	89.8	58	96.8	66.3	55
Тугал	85.6	75.8	91.9	80	57.4
Хурга	944.8	865.2	1062	827.6	630.1
Ишиг	831.5	653.5	902.2	611.2	412.6
Бойжсон төл, мянган толгой					
Дүн	1890.5	1338.7	2000.6	1357.1	1024.1
Ботго	4.9	5.1	5.7	4.7	1.8
Унага	89	46.9	91.8	54.8	48.2
Тугал	84.8	64.9	87.9	74.4	52.5
Хурга	925.2	740.8	994.5	726.1	570.1
Ишиг	786.6	481	820.7	497.1	351.5
Төл бойжилтын хувь					
Дүн	96.6	80.8	92.7	85.3	88.5
Ботго	98.9	98.1	51.8	84	82.0
Унага	99.1	80.9	83	82.7	87.8
Тугал	99.1	85.6	85.3	93	91.4
Хурга	97.9	85.6	86.1	87.7	90.5
Ишиг	94.6	73.6	81.4	81.3	85.2
100 эхээс бойжуулсан төл, хувь					
Дүн	90.3	56.1	83.8	59.1	51.5
Ботго	53	46.5	51.8	40	19.7
Унага	92	42.5	83	47.9	48.0
Тугал	93.2	62.9	85.3	68.5	55.8
Хурга	92.7	64.1	86.1	66	59.5
Ишиг	90.6	47.7	81.4	51.8	42.6

Гарсан ботгоны 82.0 хувь, унаганы 87.8 хувь, тугалны 91.4 хувь, хурганы 90.5 хувь, ишигний 85.2 хувийг бойжуулсан байна. Өмнөх оныхтой харьцуулахад, бойжуулсан ботго 2.9 мянган толгойгоор, унага 6.6 мянган толгойгоор, тугал 21.9 мянган толгойгоор, хурга 156.0 мянган толгойгоор, ишиг 145.6 мянган толгойгоор тус тус буурсан байна.

2021 онд 100 эхээс дунджаар 52 төл бойжуулсан нь өмнөх оноос 7 толгой төлөөр бага байна. Үүнээс ботго 20, тугал 13, хурга 6, ишиг 9 толгойгоор тус тус бага бойжуулсан бол унага өмнөх онтой адил төл бойжсон байна.

ЗУРАГ 5.6.1 БОЙЖСОН ТӨЛ, оноор

IV.7 ХЭЭЛ ХАЯЛТ, СУВАЙРАЛТ

Эх мал хээл хаяж сувайрах нь арчилгаа маллагаа, байгаль цаг уурын байдал, хээлтэгч хээлтүүлэгчийн тохиргоо болон хээлтүүлэг хийгээгүй зэргээс шалтгаалдаг.

2021 онд оны эхний хээлтэгч малын 4.3 хувьтай тэнцэх 86.3 мянган мал хээл хаяж, 37.5 хувьтай тэнцэх 745.3 мянган мал сувайрсан байна. Хээл хаясан хээлтэгч малын тоо 2020 оныхоос 1.7 мянган толгойгоор буурч, сувайрсан хээлтэгч малын тоо 245.3 мянган толгойгоор өсжээ.

ХҮСНЭГТ 4.7.1 ХЭЭЛ ХАЯЖ, СУВАЙРСАН ЭХ МАЛЫН ТОО

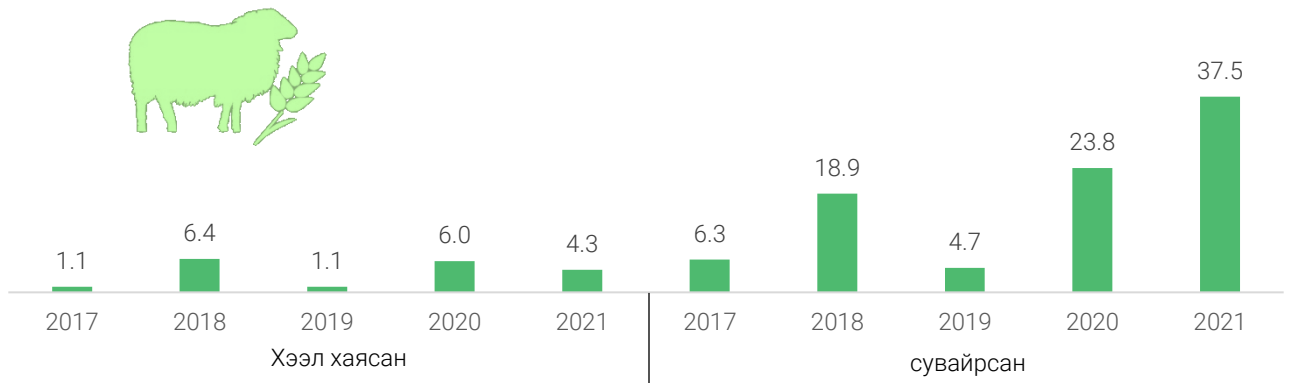
Төрөл	Сувайрсан мал					Хээл хаясан мал				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
	мянган толгой									
Дүн	144.5	451.3	262.1	546.9	745.3	24.9	152.9	54.6	137.9	86.3
Ингэ	0.1	0.2	0.2	0.5	1.9	0.04	0.01	0.002	0.03	0.07
Гүү	9	32.6	17.4	35.1	40.2	0.9	14.2	2.2	10.1	6.3
Үнээ	7.5	22.7	14.6	22.6	34.0	0.7	4.5	1.5	4.1	2.8
Эм хонь	63.1	196.7	121.7	236	315.2	6.9	36.5	15.9	34.4	21.2
Эм ямаа	64.7	198.9	108.2	252.6	354.0	16.4	97.8	35	89.3	55.9

2021 онд оны эхний хээлтэгч малын 41.8 хувь нь хээл хаяж, сувайржээ. Энэ үзүүлэлт 2020 оныхоос 11.8 пунктээр өссөн байна. Оны эхний хээлтэгч малд ингэний 21.9 хувь, гүүний 46.3 хувь, үнээний 24.7 хувь, эм хонины 35.1 хувь, эм ямааны 49.7 хувь нь хээл хаяж, сувайрсан байна.

ХҮСНЭГТ 4.7.2 ОНЫ ЭХНИЙ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТООНД ХЭЭЛ ХАЯСАН, СУВАЙРСАН МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Төрөл	Сувайрсан мал					Хээл хаясан мал				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
	хувь									
Дүн	6.3	18.9	4.7	23.8	37.5	1.1	6.4	1.1	6	4.3
Ингэ	0.7	2.1	0.5	4.6	21.1	0.4	0.1	0.01	0.2	0.8
Гүү	8.3	29.5	5	30.7	40.0	0.9	12.8	0.6	8.8	6.3
Үнээ	7.2	22.1	5	20.9	36.1	0.6	4.4	0.5	3.8	3.0
Эм хонь	5.7	17	4.7	21.4	32.9	0.6	3.2	0.6	3.1	2.2
Эм ямаа	6.8	19.7	4.6	26.3	42.9	1.7	9.7	1.5	9.3	6.8

ЗУРАГ 4.7.1 ОНЫ ЭХНИЙ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТООНД ХЭЭЛ ХАЯСАН, СУВАЙРСАН, МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

IV.8 ХЭЭЛТЭГЧ, ХЭЭЛТҮҮЛЭГЧИЙН ТОХИРОО

Хээлтүүлэгч мал 2021 онд 36295 тоологдож өмнөх оноос 1673 толгойгоор буюу 4.8 хувиар өсжээ.

ХҮСНЭГТ 4.8.1 ХЭЭЛТҮҮЛЭГЧ МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр

Төрөл	Хээлтүүлэгч мал					Үүнээс: шинээр тавьсан				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
	толгой									
Дүн	41281	37641	40153	34622	36295	32	22	33	20	10
Буур	301	321	319	240	234	-	3	1	-	-
Азарга	11447	11322	12115	10816	11140	22	8	15	13	8
Бух	3612	2928	3292	2849	3218	8	2	3	3	1
Хуц	14073	12704	13148	11110	11869	1	3	7	2	1
Ухна	11848	10366	11279	9607	9834	1	6	7	2	-

Үржлийн нормоор нэг буурт 20-25 ингэ, нэг азарганд 12-25 гүү, нэг бухад 35-45 үнээ, нэг хуцанд 25-30 эм хонь, нэг ухнад 25-30 эм ямаа ногддог.

Сүүлийн жилүүдэд хээлтэгч, хээлтүүлэгчийн тохироо алдагдаж, бод малын хувьд үржлийн нормоор, харин бог малын хувьд үржлийн норм алдагдсанаас, эх малын сувайралт гарахад нөлөөлж байна.

ХҮСНЭГТ 4.8.2 ХЭЭЛТЭГЧ, ХЭЭЛТҮҮЛЭГЧИЙН ТОХИРОО, малын төрлөөр

Төрөл	Үржлийн норм	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ингэ	20-25	32	34	34	37	37	34
Гүү	12-25	9	10	10	9	9	9
Үнээ	35-45	26	29	35	33	33	31
Эм хонь	25-30	75	78	91	84	86	82
Эм ямаа	25-30	78	81	97	85	85	77

Үржлийн нормоор бог малын нэг хээлтүүлэгчид 25-30 хээлтэгч ногдох ёстой байхад 2021 онд аймгийн дунджаар 1 хуцанд 82 эм хонь, 1 ухнад 77 эм ямаа, 1 азарганд 9 гүү, 1 бууранд 34 ингэ, 1 буханд 31 үнээ ногдож байгаа нь бог малын норм 2.5-2.6 дахин хэтэрч, хээлтэгч хээлтүүлэгчийн тохиргоо алдагдсан хэвээр байна.

IV.9 МАЛЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРЛАГА

Оны эхний нийт малын 28.6 хувьтай тэнцэх 1283.5 мянган малыг 2021 онд хэрэглээнд зарцуулж, 19.6 хувь буюу 877.8 мянган толгой малыг зах зээлд худалдан борлуулж, 7.3 хувь буюу 327.1 мянган толгой малыг хүнсэнд хэрэглэж, 1.8 хувь буюу 78.6 мянган толгой малыг бусдад шилжүүлсэн байна.

Малын хэрэглээний зарлага өмнөх оныхоос 1009.6 мянган толгой буюу 44.2 хувиар буурсан байна. Малын зарлагыг төрлөөр авч үзвэл, адууны зарлага өмнөх оныхоос 52.3 мянган толгой буюу 44.9 хувь, тэмээнийх 4.4 мянган толгой буюу 45.7 хувь, хониных 452.3 мянган толгой буюу 42.3 хувь, ямааных 368.5 мянган толгой буюу 41.0 хувиар, үхрийнх 46.7 мянган толгой буюу 40.6 хувиар тус тус буурчээ. Малтай нэг өрх 2020 онд дунджаар 115 толгой малыг өөрийн болон бусдын хэрэглээнд зориулан зарцуулж байсан бол 2021 онд 65 толгой мал зарцуулжээ. Хэрэглээнд зарцуулсан малын 89.3 хувийг бог мал, 10.7 хувийг бод мал эзэлж байгаа бөгөөд оны эхэнд байсан тэмээний 15.8 хувь, адууны 18.3 хувь, үхрийн 23.4 хувь, хонины 23.6 хувь, ямааны 22.6 хувийг хэрэглээнд зарцуулжээ.

ХҮСНЭГТ 4.9.1 МАЛЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРЛАГА, талын төрлөөр

Төрөл	2017	2018	2019	2020	2021
	мянган толгой				
Дүн	1326.2	1268.6	1732.9	2293.1	1283.5
Тэмээ	2.4	2.2	4.4	9.7	5.2
Адуу	47.5	54.5	62.5	111.3	64
Үхэр	45.7	61.3	64	105.7	68.3
Хонь	629.4	675.7	932.9	1127.1	616
Ямаа	601.2	474.9	669.2	939.2	530

Оны эхний малд эзлэх хувь

Дүн	25.5	22.1	31.7	40.8	28.7
Тэмээ	9.1	7.6	13.9	29.7	19.5
Адуу	14.7	15	19.3	31.9	22.9
Үхэр	17.6	20.5	23.5	36.1	27.1
Хонь	26.5	25.4	36	43.2	29.1
Ямаа	27.1	19.9	29.8	40.1	29.4

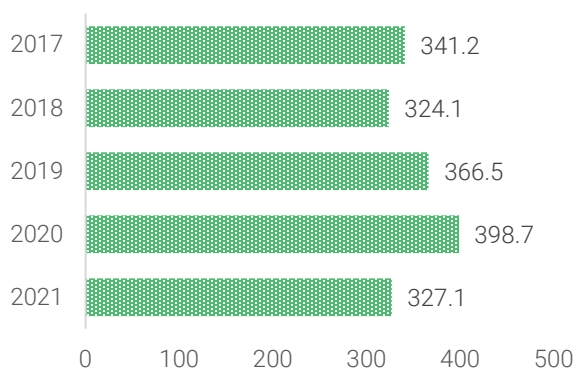
IV.10 ХҮНСНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

2021 онд 327.1 мянган толгой мал хүнсэнд хэрэглэж өмнөх оноос 71.6 мянган толгой малаар бага байна. Малтай нэг өрх дунджаар 17 толгой мал хүнсэндээ хэрэглэсэн байна. Нийт хүнсэнд хэрэглэсэн малын 92.9 хувийг бог мал эзэлж байна.

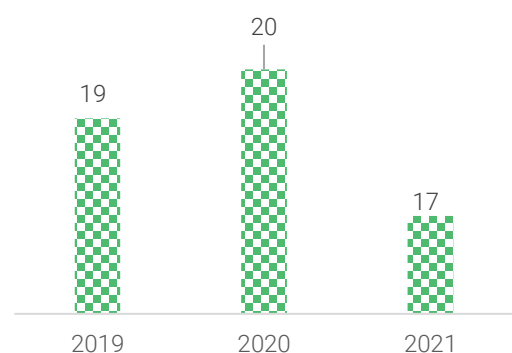
ХҮСНЭГТ 4.10.1 ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр

Төрөл	Хүнсэнд хэрэглэсэн				
	2017	2018	2019	2020	2021
	мянган толгой				
Дүн	341.2	324.1	366.5	398.7	327.1
Тэмээ	0.5	0.6	0.6	0.8	0.7
Адуу	9.3	9.3	9.8	11.1	9.2
Үхэр	11.5	13.7	13.2	15	13.1
Хонь	160.7	162.3	186.4	200.7	161.1
Ямаа	159.2	138.2	156.6	171	143

ЗУРАГ 4.10.1 ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН МАЛЫН ТОО

ЗУРАГ 4.10.2 МАЛТАЙ НЭГ ӨРХИЙН ДУНДАЖ ХҮНСНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

IV.11 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ

2021 онд оны эхний нийт малын 7.3 хувь буюу 328.7 мянган толгой мал хорогдсон нь өмнөх оныхоос 118.3 мянган толгой өмнөх оны нийт хорогдлоос 56.2 хувиар өссөн байна. Нийт хорогдсон малын 47.9 хувийг ямаа, 39.7 хувийг хонь, 6.6 хувийг адуу, 4.4 хувийг үхэр, 1.5 хувийг тэмээний хорогдол эзэлж байна. Хорогдлын 87.6 хувийг бог мал эзэлж байна.

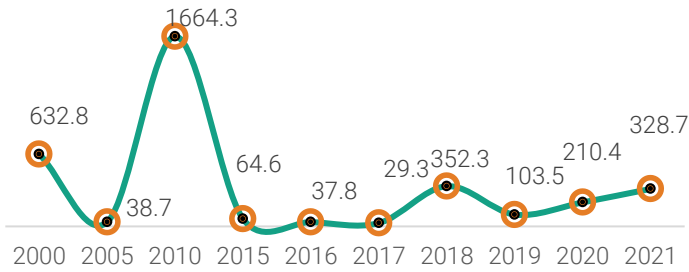
Нийт хорогдсон малыг шалтгаанаар нь авч үзвэл 6.2 хувь буюу 20.3 мянга нь цас, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюулаар, 0.7 хувь буюу 2.2 мянга нь өвчнөөр, 0.5 хувь буюу 1.7 мянга нь зэрлэг амьтанд бариулсанаар, 92.6 хувь буюу 304.5 мянга нь малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбоотой бусад шалтгааны улмаас хорогджээ.

ХҮСНЭГТ 4.11.1 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, малын төрлөөр

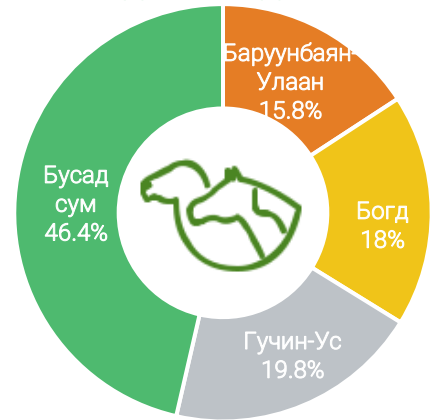
Төрөл	2017	2018	2019	2020	2021
Малын зүй бус хорогдол, мянган толгой					
Дүн	29.3	352.3	103.6	210.4	328.7
Тэмээ	0.1	0.2	0.1	1.1	1.5
Адуу	0.8	32.9	4	12.3	4.4
Үхэр	0.9	29.5	3.8	9.3	6.6
Хонь	10.9	140.3	42.9	90.8	39.7
Ямаа	16.6	149.4	52.7	96.9	47.9
Оны эхний малд том малын зүй бус хорогдлын эзлэх хувь					
Дүн	0.6	6.5	1.8	3.7	7.3
Тэмээ	0.2	0.6	0.4	3.4	2.7
Адуу	0.3	10.2	1.2	3.5	3.3
Үхэр	0.3	10.8	1.3	3.2	5.2
Хонь	0.5	5.4	1.6	3.5	7.6
Ямаа	0.7	6.7	2.2	4.1	7.9
Зүй бусаар хорогдсон нийт малд эзлэх хувь					
Дүн	100	100	100	100	100
Тэмээ	0.2	0.1	0.1	0.5	1.5
Адуу	2.9	9.3	3.9	5.9	4.4
Үхэр	2.9	8.4	3.7	4.4	6.6
Хонь	37.3	39.8	41.4	43.2	39.7
Ямаа	56.7	42.4	50.9	46	47.9

2021 онд гарсан нийт хорогдлын 53.6 хувь нь Богд, Гучин-Ус, Баруунбаян-Улаан сумдад гарчээ. Богд суманд оны эхний малын 18.0 хувь, Баруунбаян-Улаан суманд 15.8 хувь, Гучин-Ус суманд 19.8 хувь нь хорогдсон байна.

ЗУРАГ 4.11.1 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ

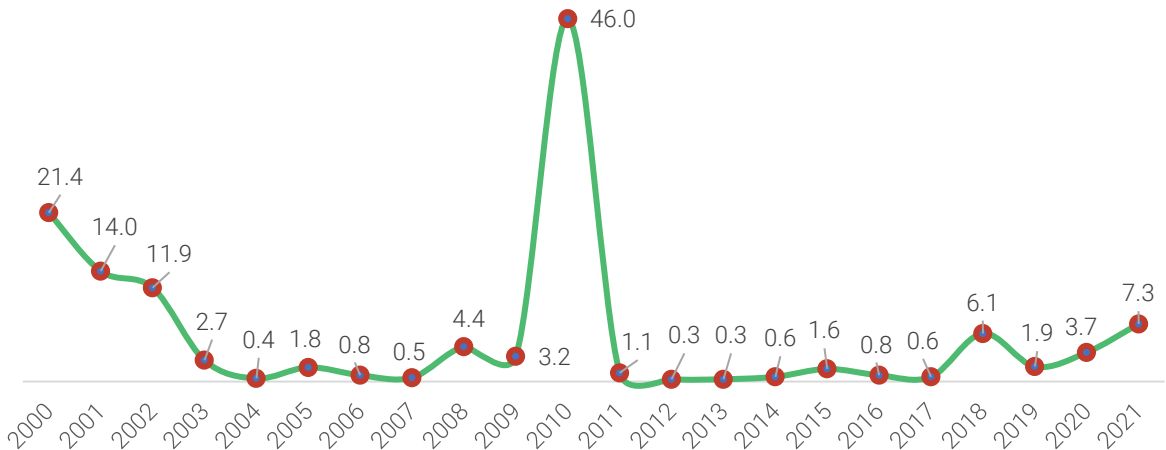

ЗУРАГ 4.11.2 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, СУМДЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Манай аймагт хамгийн их хэмжээгээр том малын зүй бус хорогдол гарсан жил нь 2010 он бөгөөд оны эхний малын 46.0 хувь буюу 1664.3 мянган толгой мал зүй бусаар хорогдож байжээ.

ЗУРАГ 4.11.3 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ ОНЫ ЭХНИЙ МАЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

2021 онд гэнэтийн аюул, аюулт үзэгдлээр хорогдсон малын 92.4 хувь нь бог мал байна. Гэнэтийн аюулаар хорогдсон малд эзлэх хувийн жин 2020 оныхоос хонь 4.1 пунктээр, тэмээ 2.2 пунктээр өссөн бол ямаа 3.6 пунктээр, адуу 1.7 пунктээр, үхэр 1.7 пунктээр тус тус буурсан байна.

ХҮСНЭГТ 4.11.2 ГЭНЭТИЙН АЮУЛ, АЮУЛТ ҮЗЭГДЛЭЭР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр

Төрөл	2017	2018	2019	2020	2021
	толгой				
Дүн	4974	12866	17901	18898	20347
Тэмээ	7	15	37	146	605
Адуу	292	240	510	837	558
Үхэр	177	365	506	681	389
Хонь	2057	5108	6811	7345	8962
Ямаа	2441	7138	10037	9809	9833

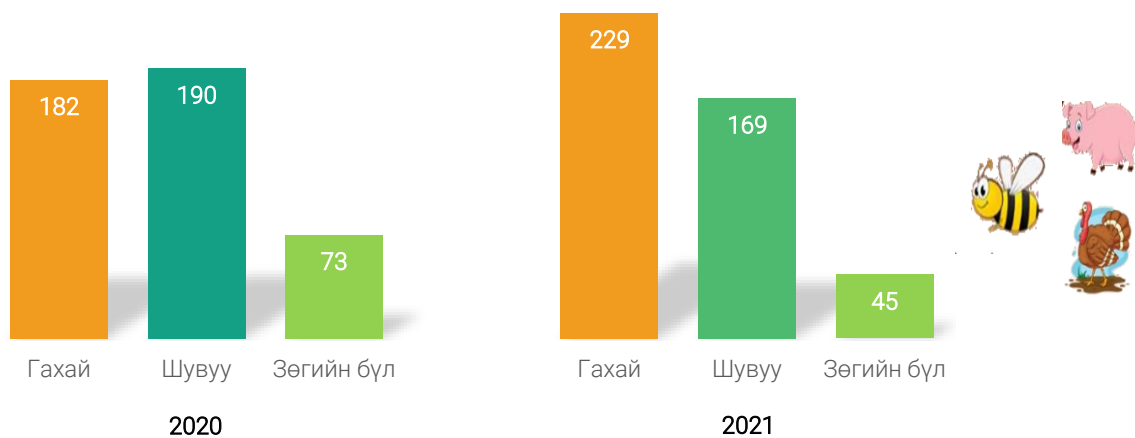
IV.ТЭЖЭЭВЭР АМЬТАД

Аймгийн хэмжээнд 229 гахай, 169 шувуу, 45 бүл зөгий тоологдсон нь өмнөх оноос зөгий 38.4 хувиар, шувуу 15.1 хувиар тус тус буурсан бол гахай 25.8 хувиар өссөн байна. Зөгийн бүл 45 тоологдсон нь Хархорин суманд 30, Хужирт суманд 15 бүл байна. Тэжээвэр амьтдын дотор гахай, шувууны аж ахуйг илүүтэй эрхэлж байна.

ХҮСНЭГТ 4.12.1 ГЭНЭТИЙН АЮУЛ, АЮУЛТ ҮЗЭГДЛЭЭР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр

төрөл	2017	2018	2019	2020	2021	2020/2021	
						Зөрүү	Өсөлтийн хувь
Гахай, мянган толгой	281	219	123	182	229	47	25.8
Шувуу, мянган толгой	549	462	150	199	169	-30	-15.1
Зөгий, бүл	152	52	74	73	45	-28	-38.4

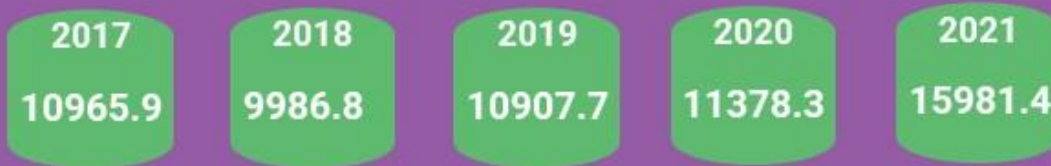
ЗУРАГ 4.12.1 ТЭЖЭЭВЭР АМЬТАД

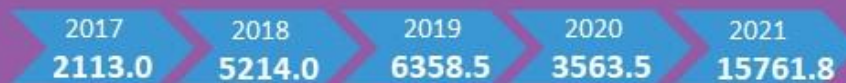
Инфографик
infographic

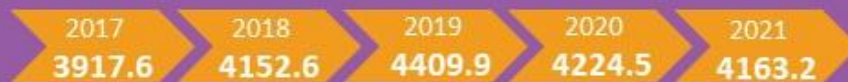
НИЙТ ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га

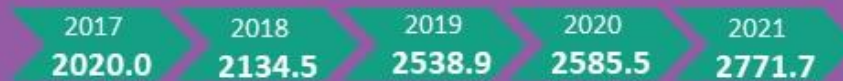
ХУРААСАН УРГАЦ, тн

Үр тариа / Cereals

Төмс / Potatoes

Хүнсний ногоо /
Vegetables

Бэлтгэсэн өвс /
Hay harvest

БҮЛЭГ 5

V.1 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ

Аймгийн хэмжээнд 8520.2 га-д үр тариа тариалсан ба үүний 8300 га-д буудай, 18.2 га-д арвай, 302 га-д овъёос тариалсан ба үр тариа тариалалт өмнөх оноос 2922.4 га-р их хийгдсэн байна. Хаврын тариалалтаар 420.1 га-д төмс, 270.2 га-д хүнсний ногоо тариалсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төмс 6.9 га-гаар, хүнсний ногоо 12.8 га-гаар их тариалсан байна. Ногоон тэжээл 5665.6 га-д, рапс 1103 га-д тариалсан байна. Хархорин суманд 1103 га-д рапс тариалсан байна.

ХҮСНЭГТ V.1. ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ

Төрөл	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Зөрүү	Хувь
	га							
Нийт тариалсан талбай	7260.2	9477.9	7716.2	8729.1	8719.6	14878.4	6158.8	170.6
Үр тариа	5703.7	8217.5	5893.5	7132.6	5597.8	8520.2	2922.4	152.2
Төмс	375.1	395.1	373	391.8	413.2	420.1	6.9	101.7
Хүнсний ногоо	205.9	213.6	210.9	232.2	257.4	270.2	12.8	105.0
Тэжээлийн ургамал	975.5	651.7	1238.8	972.5	2451.2	5667.9	3216.7	231.2

V.2 ХУРААСАН УРГАЦ

Өвөрхангай аймаг 2021 онд 15761.8 тонн үр тариа, 4163.2 тонн төмс, 2771.7 тонн хүнсний ногоо, 12707.5 тн гар тэжээл, 745 тн рапс хураасан нь 2020 оныхоос үр тариа 12.2 мянган тонноор буюу 4.3 дахин, хүнсний ногоо 186.3 тонноор буюу 86.3 хувиар, тэжээлийн ургамал 9.4 мянган тонноор буюу 2.7 дахин илүү ургац хураан авсан байна. Харин төмс өмнөх оноос 61.3 тонноор бага ургац хураан авсан байна. 2021 онд хураасан үр тарианы 97.8 хувь нь буюу 15410 тонн улаан буудай, 2.0 хувь буюу 315 тонн нь овъёос, 0.2 хувь буюу 36.8 тонн нь арвай байна.

ХҮСНЭГТ V.1. ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ

Төрөл	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Зөрүү	Хувь
	тонн							
Үр тариа	8228	2113	5214	6358.5	3563.5	15761.8	12198.3	442.3123
Төмс	4221.9	3917.6	4152.6	4419.1	4224.5	4163.2	-61.3	98.54894
Хүнсний ногоо	2672.6	2020	2134.5	2540.2	2585.4	2771.7	186.3	107.2058
Тэжээлийн ургамал	2485.3	1506.3	3520.3	2331.3	5376.8	14777.7	9400.9	274.8419

ДУГНЭЛТ

2021 оны жилийн эцсийн тооллогын дүнгээр малын тоо 4022.7 мянган толгойд хүрч, өмнөх оноос 456.4 мянган толгойгоор буурсан ба төрлөөр авч үзвэл тэмээ 19.0 мянга, адуу 269.6 мянга, үхэр 239.7 мянга, хонь 2000.9 мянга, ямаа 1493.5 мянга болж, тэмээ 28.3 хувь буюу 7.5 мянган толгойгоор, адуу 3.8 хувь буюу 10.6 мянган толгой, үхэр 4.8 хувь буюу 12.1 мянган толгой, хонь 5.4 хувь буюу 114.1 мянган толгой, ямаа 17.3 хувь буюу 312.1 мянган толгойгоор тус тус буурсан байна.

Нийт мал сүргийн дотор тэмээ 0.5 хувь, адуу 6.7 хувь, үхэр 6.0 хувь, хонь 49.7 хувь, ямаа 37.1 хувийг тус тус эзэлж, нийт сүрэгт 5 төрлийн малын эзлэх хувь өмнөх оныхоос адуун сүргийн эзлэх хувь 0.4 пунктээр, үхэр сүргийн эзлэх хувь 0.4 пунктээр, хонин сүргийн хувьд 2.5 пунктээр өсч, ямаан сүргийн эзлэх хувь 3.2 пунктээр, тэмээн сүргийн эзлэх хувь 0.1 пунктээр тус тус буурсан байна.

Малын тоо 18 суманд буурч Бат-Өлзий суманд өссөн дүнтэй гарлаа. Гучин-Ус суманд хамгийн өндөр 31.3 хувь буюу 48.9 мянган толгойгоор буурсан байна. Богд суманд 26.4 хувиар, Баруунбаян-Улаан суманд 21.5 хувиар буурсан бөгөөд Арвайхээр суманд хамгийн бага буюу 4.4 хувиар буурсан дүнтэй байна. Бат-Өлзий сум 0.5 хувиар буюу 1.3 мянган толгой малаар өссөн дүнтэй байна.

Малтай өрх 19811 байгаа ба үүний 90.0 хувь буюу 17838 нь малчин өрх байна. Эдгээр өрхийн тоо 2020 оныхоос малтай өрх 0.01 хувиар буюу 2 өрхөөр буурч, малчин өрх 2.1 хувиар буюу 374 өрхөөр нэмэгдсэн байна. Малчдын тоо 28257 болж өмнөх оноос 0.26 хувиар буюу 76-аар буурсан байна. Нийт малчдын 28.4 хувь нь 15-34 насны, 56.04 хувь нь 35-59 насны, 15.6 хувь нь 60 болон түүнээс дээш насны малчид байна. Аймгийн малтай нэг өрхөд 203 толгой мал, нэг малчин өрхөд 226 толгой мал ноогдож байна.

Аймгийн хэмжээнд Бүрд сум 292.4 мянган толгой малаар тэргүүлж, Баянгол сум 291.1 мянган толгойгоор удаалж, Хархорин сум 283.6 мянган толгой малаар гуравдугаарт, Баян-Өндөр сум 275.5 мянган толгой малаар дөрөвдүгээрт, Уянга сум 270.6 мянган толгой малаар тавдугаарт орж байна. Таван төрлийн мал тус бүрийн дүнгээр 6.6 мянган толгой тэмээгээр Богд, 32.7 мянган толгой адуугаар Бат-Өлзий, 52.3 мянган толгой үхрээр Бат-Өлзий, 182.5 мянган толгой хониор Бүрд, 155.8 мянган толгой ямаагаар Богд сум тус тус тэргүүлж байна.

Аймгийн 112 баг дотор нийт малын тоогоор Баянгол сумын Өндөр-Өнц баг 86.2 мянган толгой малаар нэгдүгээрт, Бүрд сумын Аржаргалант баг 68.3 мянган толгой малаар хоёрдугаарт, Бат-Өлзий сумын Зөрүүлэг баг 71.4 мянган толгой малаар гуравдугаарт, Бүрд сумын Донгит баг 70.4 мянган толгой малаар дөрөвдүгээрт, Баянгол сумын Цавын-Ихэр баг 68.3 мянган толгой малаар тавдугаарт тус тус орж байна. Төрөл тус бүрээр 3.2 мянган толгой тэмээгээр Богд сумын Далан, 9.5 мянган толгой адуугаар Бат-Өлзий сумын Зөрүүлэг баг, 15.4 мянган толгой үхрээр Бат-өлзий сумын Улиастай баг, 54.2 мянган толгой хониор Бүрд сумын Ар жаргалант баг, 31.9 мянган толгой ямаагаар Баянгол сумын Өндөр-Өнц багууд тус тус тэргүүлж байна.

Аймгийн хэмжээнд нийт малаараа Бүрд сумын Их боригдой багийн малчин өрх 2975 толгой мал тоолуулж аймагтаа тэргүүлсэн байна. Хамгийн олон тэмээтэй өрх Гучин-Ус сумын 4-р багт, хамгийн олон адуутай өрх Бүрд сумын Ар жаргалант багт, хамгийн олон үхэртэй өрх Бат-Өлзий сумын Улиастай багт, хамгийн олон хоньтой өрх Бүрд сумын Их боригдой багт, хамгийн олон ямаатай өрх Төгрөг сумын Мазар багт байна.

1000 ба түүнээс дээш малтай 365 өрх байгаа нь өмнөх оныхоос 7.6 хувь буюу 30-аар буурсан дүнтэй байна. Хамгийн олон мянгат малчинтай сумдаар Бүрд сум 70 мянгат малчин, Баянгол сум 53 мянгат малчин, Баян-Өндөр сум 50 мянгат малчинтай байна. Аймгийн хэмжээнд 2001-ээс дээш мал тоолуулсан 8 өрх байгаагийн 62.5 хувь нь Бүрд, 25 хувь нь Баянгол, 12.5 хувь нь Сант суманд байна.

Нийт малтай өрхийн 2.9 хувь буюу 580 нь 10 хүртэл малтай, 9.3 хувь буюу 1837 өрх 11-30 хүртэл малтай, 9.01 хувь буюу 1786 өрх 31-50 хүртэл малтай, 16.7 хувь буюу 3313 өрх нь 51-100 хүртэл малтай, 26.8 хувь буюу 5305 өрх 101-200 малтай, 27.4 хувь буюу 5431 өрх 201-500 малтай, 6.02 хувь буюу 1194 өрх 501-999 малтай, 1.7 хувь буюу 327 өрх 1000-1499 малтай, 0.2 хувь буюу 37 өрх 1500-2000 малтай, 0.1 хувь буюу 8 өрх 2000-аас дээш малтай байна. Малтай өрхийн бүлэглэлт тус бүрийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувийг өмнөх онтой харьцуулахад 10 хүртэл малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 0.7 пунктээр өссөн, 11-30 хүртэл малтай өрхийн нийт малтай өрхөд эзлэх хувь 1.9 пунктээр өссөн, 31-50 хүртэл малтай өрхийнх 1.21 пунктээр өссөн, 51-100 хүртэл малтай өрхийнх 0.6 пунктээр өссөн, 101-200 хүртэл малтай өрхийнх 0.7 пунктээр өссөн бол 201-500 хүртэл малтай өрхийнх 3.3 пунктээр, 501-999 хүртэл малтай өрхийнх 1.78 пунктээр, 1000-1499 хүртэл малтай өрхийнх 0.1 пунктээр тус тус буурсан, 1500-2000 хүртэл малтай, 2001-с дээш малтай өрхийн хувьд хэвийн түвшинд байна.

Оны эхний малын 19.9 хувь буюу 877.8 мянган толгой малыг зах зээлд худалдан борлуулж, 7.3 хувь буюу

327.1 мянган толгой малыг хүнсэнд хэрэглэж, 1.8 хувь буюу 78.5 мянган толгой малыг бусдад шилжүүлсэн байна.

Нийт 1933.8 мянган толгой хээлтэгч мал тоологдсон нь нийт малын 48.1 хувийг эзэлж, өнгөрсөн оноос хээлтэгчийн тоо 2.7 хувиар буюу 53.1 мянган толгойгоор буурсан, нийт малд эзлэх хувийн жин урд оноос 3.7 пунктээр өссөн байна.

Оны эхний төллөх эх малын 58.2 хувь буюу 1157.3 мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 88.5 хувь буюу 1024.1 мянган төлийг бойжуулсан байна.

Оны эхэнд тоологдсон нийт малын 7.3 хувь буюу 328.7 мянган толгой мал зүй бусаар хорогдсон ба хорогдлын 87.5 хувийг бог мал эзэлж байна. Хорогдсон малын 0.7 хувь буюу 2.2 мянган толгой мал өвчнөөр хорогдсон байна.

Нийт 36295 толгой хээлтүүлэгчийн 59.8 хувийг хуц, ухна эзэлж байна. Нэг хээлтүүлэгчид 5 төрөл дээр 34 ингэ, 9 гүү, 31 үнээ, 82 эм хонь, 77 эм ямаа ногдож байна. Хээлтүүлэгч мал өмнөх оноос 4.8 хувиар буюу 1673 толгойгоор өссөн байна.

Аймгийн хэмжээнд нийт 13 аж ахуйн нэгж байгууллагууд 3058 толгой мал тоолуулсан байна. Тэжээвэр амьтад аймгийн дүнгээр 229 гахай, 169 нь шувуу, үүнээс 169 тахиа, 45 бүл зөгий тоологдсон байна.

Аймгийн хэмжээнд мал аж ахуйн салбарт 2020 онд шинээр 37 худаг гаргаж, 11 худаг засварласан байна.

Аймгийн хэмжээнд 8520.2 га-д үр тариа тариалсан ба үүний 8300 га-д буудай, 18.2 га-д арвай, 302 га-д овъёос тариалсан ба үр тариа тариалалт өмнөх оноос 2922.4 га-р их хийгдсэн байна. Хаврын тариалалтаар 420.1 га-д төмс, 270.2 га-д хүнсний ногоо тариалсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төмс 6.9 га-гаар, хүнсний ногоо 12.8 га-гаар их тариалсан байна. Ногоон тэжээл 5665.6 га-д, рапс 1103 га-д тариалсан байна. Хархорин суманд 1103 га-д рапс тариалсан байна. Ургац хураалт 15410 тн буудай, 36.8 тн арвай, 315 тн овъёос, 4163.2 тн төмс, 2771.7 тн хүнсний ногоо, 11.4 мянган тн гар тэжээл, 745 тн рапс хураан авсан байна.

Малчдын өөрсдийн бэлтгэсэн хадлан 16.7 мянган тн, гаднаас худалдаж авсан нь 12.3 мянган тн байна. Нийт бэлтгэсэн хадлан нь өмнөх оны мөн үеээс 9.0 мянган тн-оор бага бэлтгэсэн байна. Гар тэжээл 11.4 мянган тн-ийг бэлтгэсэн нь өмнөх оноос 5.6 тн-оор их байна.

Мал аж ахуйн салбарын хөгжлийг эрчимжүүлэх, мал сүргийн өсөлтөд нөлөөлж буй сөрөг нөлөөг багасгахын тулд малчдын хөдөлмөрийг нэгтгэх, ашиг шим багатай олон тооны мал биш ашиг шим өндөртэй цөөн тооны мал өсгөх, сүргийн бүтцийн зохистой харьцааг хангах, сүү мах, малын гаралтай түүхий эд боловсруулах жижиг дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх, малыг эрсдлээс хамгаалах даатгалын системийг хөгжүүлэх зэрэг арга хэмжээг түлхүү авч хэрэгжүүлэх шаардлага бий болсоор байна. Цаашлаад мал маллагааны арга ажиллагааг залуу үед сургах арга хэмжээ илүү ихээр зохион байгуулах хэрэгцээ бий болсоор байна.

ХАВСРАЛТ ХҮСНЭГТ

1. МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО
2. МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО
3. МАЛЧДЫН ТОО
4. МАЛЧДЫН ТОО , НАСНЫ БҮЛЭГ
5. МАЛЧДЫН АХУЙ СОЁЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ
6. МАЛЫН ТОО, ТАВАН ТӨРЛӨӨР
7. МАЛЫН ТОО /БОДОД ШИЛЖҮҮЛСЭН/
8. МАЛЫН ТОО /ХОНИН ТОЛГОЙД ШИЛЖҮҮЛСЭН/
9. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, МАЛТАЙ ӨРХ НЭГТГЭЛ
10. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, МАЛЧИН ӨРХ НЭГТГЭЛ
11. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ 10-30 ХҮРТЭЛ МАЛТАЙ, СУМААР
12. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ 31-100 ХҮРТЭЛ МАЛТАЙ, СУМААР
13. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ 101-500 ХҮРТЭЛ МАЛТАЙ, СУМААР
14. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ 501-1499 ХҮРТЭЛ МАЛТАЙ, СУМААР
15. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ 1500-С ДЭЭШ МАЛТАЙ, СУМААР
16. ТЭМЭЭН СҮРГИЙН БҮТЭЦ
17. АДУУН СҮРГИЙН БҮТЭЦ
18. ҮХЭР СҮРГИЙН БҮТЭЦ
19. ХОНИН СҮРГИЙН БҮТЭЦ
20. ЯМААН СҮРГИЙН БҮТЭЦ
21. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО
22. МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, ТӨЛ БОЙЖИЛТ, МАЛЫН ТӨРЛӨӨР, СУМААР
23. ХЭЭЛ ХАЯСАН, СУВАЙРСАН ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО
24. ХЭЭЛТЭГЧ ХЭЭЛТҮҮЛЭГЧИЙН ТОХИРОО
25. МАЛЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРЛАГА
26. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, СУМААР
27. САРЛАГ ХАЙНАГИЙН ТОО
28. ХАДЛАН ТЭЖЭЭЛ, БЭЛТГЭЛ
29. ТЭЖЭЭЛ БЭТГЭЛ,тн
30. ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ТӨМС,ГА-ААР
31. ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ХҮНСНИЙ НОГОО ,ГА-ААР
32. УРГАЦ ХУРААЛТ, ТӨМС, ТОНН
33. УРГАЦ ХУРААЛТ, ХҮНСНИЙ НОГОО,

ХҮСНЭГТ 1. МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	Малтай өрхийн тоо					Малтай нэг өрхөд ногдох малын тоо				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Дүн	18956	19209	19233	19813	19811	303	284	292	226	203
Арвайхээр	1178	1160	1228	1475	1465	232	218	211	168	151
Баруунбаян-Улаан	582	583	582	588	571	378	328	341	213	172
Бат-Өлзий	1392	1469	1516	1509	1595	203	205	221	175	166
Баянгол	989	989	969	960	953	431	425	400	324	305
Баян-Өндөр	1030	1035	1023	1054	1050	400	365	345	300	262
Богд	1232	1276	1294	1302	1298	369	371	398	241	178
Бүрд	729	721	716	724	743	500	433	453	411	394
Гучин-Ус	501	506	504	538	527	465	456	467	290	204
Есөнзүйл	786	792	784	804	790	309	259	254	211	196
Зүүнбаян-Улаан	1130	1167	1184	1211	1221	217	221	230	184	169
Нарийнтээл	806	800	767	797	784	292	257	290	226	193
Өлзийт	662	671	665	675	669	378	344	322	270	251
Сант	927	945	947	959	958	338	313	293	250	219
Тарагт	934	938	920	951	972	295	286	274	217	210
Төгрөг	661	674	674	684	681	336	349	365	255	216
Уянга	1822	1861	1889	1924	1959	192	178	200	154	138
Хайрхандулаан	973	978	979	989	960	332	308	319	236	218
Хархорин	1261	1287	1228	1257	1225	265	236	287	236	231
Хужирт	1361	1357	1364	1412	1390	210	196	213	175	170

ХҮСНЭГТ 2. МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	Малчин өрхийн тоо					Малчин нэг өрхөд ногдох малын тоо				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Дүн	16087	16307	16398	17464	17838	357	335	343	256	226
Арвайхээр	689	680	724	912	965	396	372	357	271	229
Баруунбаян-Улаан	516	502	519	547	539	427	381	383	229	182
Бат-Өлзий	1157	1259	1280	1301	1435	244	239	262	202	185
Баянгол	812	780	824	824	854	525	539	471	378	341
Баян-Өндөр	886	876	837	895	950	465	431	422	353	290
Богд	1088	1157	1219	1220	1226	418	410	422	258	189
Бүрд	631	641	628	656	671	577	487	517	453	436
Гучин-Ус	416	413	406	457	462	560	559	580	342	232
Есөнзүйл	720	690	718	732	747	337	297	277	232	207
Зүүнбаян-Улаан	1062	1083	1104	1156	1182	231	239	247	192	174
Нарийнтээл	634	636	623	641	647	372	323	358	281	234
Өлзийт	589	619	613	633	624	425	373	349	288	269
Сант	777	763	713	892	928	403	388	389	269	226
Тарагт	849	822	817	909	951	324	326	308	227	215
Төгрөг	551	564	568	627	636	403	417	433	278	232
Уянга	1650	1708	1683	1795	1827	212	194	225	165	148
Хайрхандулаан	820	809	802	827	777	394	372	389	282	269
Хархорин	1078	1133	1148	1174	1146	310	269	307	252	247
Хужирт	1162	1172	1172	1266	1271	246	227	248	195	186

ХҮСНЭГТ 3. МАЛЧДЫН ТОО, СУМААР

Сумын нэр	Малчдын тоо					Нэг малчинд ногдох малын тоо				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Дүн	28265	28103	27101	28333	28257	203	194	208	158	142
Арвайхээр	1149	1078	1148	1415	1503	238	234	225	175	147
Баруунбаян-Улаан	939	908	808	871	635	235	211	246	144	155
Бат-Өлзий	2119	2112	2155	2124	2299	133	142	156	124	115
Баянгол	1537	1437	1478	1511	1501	277	292	262	206	194
Баян-Өндөр	1602	1521	1469	1503	1510	257	248	240	210	182
Богд	2172	2165	2115	2119	2135	209	219	243	148	108
Бүрд	1165	1189	1149	1194	1181	313	262	283	249	248
Гучин-Ус	750	711	738	785	789	310	325	319	199	136
Есөнзүйл	1200	1121	1122	1132	1150	202	183	177	150	135
Зүүнбаян-Улаан	1793	1605	1529	1764	1705	137	161	178	126	121
Нарийнтээл	1239	1241	1169	1219	1220	190	166	191	148	124
Өлзийт	982	1033	958	1010	932	255	224	223	180	180
Сант	1409	1281	1143	1326	1383	222	231	243	181	152
Тарагт	1471	1363	1284	1366	1387	187	197	196	151	147
Төгрөг	944	960	934	1008	1007	235	245	264	173	146
Уянга	2450	3053	2739	2770	2857	143	109	138	107	95
Хайрхандулаан	1416	1428	1391	1370	1262	228	211	224	170	166
Хархорин	1922	1887	1809	1833	1759	174	161	195	162	161
Хужирт	2006	2010	1963	2013	2042	142	132	148	123	116

ХҮСНЭГТ 4. МАЛЧДЫН ТОО, НАСНЫ БҮЛЭГ, СУМААР

Сумын нэр	Нийт малчдын тоо	Нийт малчдаас					Нийт малчдаас		
		<16	16-34	15-34	35-54 насны эм, 35-59 насны эр	55 нас ба < эм, 60 нас ба < эр	Нийт малчдаас эрэгтэй	Нийт малчдаас эмэгтэй	
Дүн	28257	13	8008	8021	15837	4399	16616	11641	
Арвайхээр	1503	1	309	310	999	194	889	614	
Баруунбаян-Улаан	635	0	162	162	386	87	485	150	
Бат-Өлзий	2299	4	809	813	1226	260	1344	955	
Баянгол	1501	0	421	421	873	207	861	640	
Баян-Өндөр	1510	1	352	353	858	299	858	652	
Богд	2135	2	862	864	1092	179	1207	928	
Бүрд	1181	1	274	275	674	232	666	515	
Гучин-Ус	789	0	261	261	425	103	456	333	
Есөнзүйл	1150	0	293	293	606	251	657	493	
Зүүнбаян-Улаан	1705	0	499	499	904	302	1075	630	
Нарийнтээл	1220	0	360	360	635	225	673	547	
Өлзийт	932	0	220	220	525	187	576	356	
Сант	1383	0	323	323	804	256	790	593	
Тарагт	1387	0	392	392	760	235	881	506	
Төгрөг	1007	0	312	312	567	128	592	415	
Уянга	2857	1	954	955	1583	319	1686	1171	
Хайрхандулаан	1262	0	341	341	770	151	731	531	
Хархорин	1759	1	364	365	1029	365	1036	723	
Хужирт	2042	2	500	502	1121	419	1153	889	

ХҮСНЭГТ 5. МАЛЧДЫН АХУЙ СОЁЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар

Сумын нэр	Цах.эх үүсвэртэй өрх	Нарны	Салхины	Бага оврын цахилгаан үүсгүүр /мотор/ Төвлөрсөн системд холбогдсон	Сансрын антен	Телевизортэй өрх	Радиотой өрх	Оёдлын машинтай өрх	Гар утастай өрх	Малын хашаатай өрх	Худагтай өрх	Автомашинтай өрх	Мотоцикльтай өрхийн Тоо	Трактортой өрх	Хийсэн эсгий метр	
																Дүн
Арвайхээр	783	743	1	-	40	365	657	182	348	951	732	328	634	484	2	10
Баруунбаян-Улаан	480	425		-	55	419	446	9	101	528	385	154	249	365		-
Бат-Өлзий	1124	1048	7	-	76	913	945	24	412	1370	875	2	578	813	1	-
Баянгол	740	697		-	43	579	638	425	412	846	668	226	488	613		22
Баян-Өндөр	727	679		-	48	295	628	259	550	916	566	365	351	391	1	-
Богд	1046	929	4	-	119	846	956	225	499	1198	912	191	490	842	1	2
Бүрд	584	532		-	54	463	539	249	363	658	534	41	377	433	1	-
Гучин-Ус	408	346	1	13	62	334	392	112	216	458	325	265	258	313	1	3
Есөнзүйл	535	505		-	31	317	449	202	222	733	272	44	254	376	-	-
Зүүнбаян-Улаан	1034	955		-	79	645	909	177	380	1156	925	285	293	473	3	5
Нарийнтээл	536	524		-	12	361	500	68	293	632	348	48	285	344	1	-
Өлзийт	583	527		1	52	427	490	162	236	600	607	568	281	356	2	-
Сант	776	715		7	62	700	747	266	438	910	588	516	423	551	3	2
Тарагт	723	588	3	97	35	536	711	173	345	933	669	123	294	379	1	2
Төгрөг	494	333	1	-	157	418	488	39	261	629	414	66	307	379		-
Уянга	1065	992	1	1	72	823	1040	237	487	1769	913	13	554	900	2	15
Хайрхандулаан	669	546	2	-	121	574	601	55	249	764	604	301	365	533	3	-
Хархорин	1035	715	3	1	317	605	943	48	422	1126	1042	529	488	411	3	-
Хужирт	923	866	4	-	54	705	872	186	391	1219	786	32	603	813	9	-

ХҮСНЭГТ 6. МАЛЫН ТОО, СУМААР, ТӨРЛӨӨР

Сум	2021	Төрөл					Бодод шилжүүлснээр
		Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа	
Дүн	4022690	19043	269556	239705	2000890	1493496	1057994.2
Арвайхээр	220994	211	13775	9716	112997	84295	53177.2
Баруунбаян-Улаан	98233	1725	3018	2314	35075	56101	20778.0
Бат-Өлзий	264782		32670	52290	117405	62417	112329.6
Баянгол	291133	2568	12567	5112	160201	110685	62066.8
Баян-Өндөр	275459	245	17694	10776	159250	87494	66315.9
Богд	231209	6637	7025	3100	58607	155840	49328.3
Бүрд	292434	401	17873	8801	182548	82811	68051.5
Гучин-Ус	107302	3230	4845	2069	46164	50994	25827.3
Есөн зүйл	154780	144	10350	6042	88984	49260	37596.2
Зүүнбаян-Улаан	205774	3	17183	18713	107230	62645	61602.8
Нарийнтээл	151184	26	7295	7503	55864	80496	34209.7
Өлзийт	167850	179	13087	6612	99159	48813	42595.6
Сант	209768	542	8748	6148	102407	91923	44267.2
Тарагт	204195	65	12614	6877	109877	74762	47246.6
Төгрөг	147434	2652	5656	1717	68664	68745	31388.1
Уянга	270552	14	24368	48746	116607	80817	102671.6
Хайрхандулаан	209166	168	10639	7473	96351	94535	46239.4
Хархорин	283575	217	24628	20341	152052	86337	81428.6
Хужирт	236866	16	25521	15355	131448	64526	70873.8

ХҮСНЭГТ 7. МАЛЫН ТОО, бодод шилжүүлсэн

Сум	Төрөл					
	2021	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	1 057 994.2	28 564.5	269 556.0	239 705.0	333 481.7	186 687.0
Арвайхээр	53 177.2	316.5	13 775.0	9 716.0	18 832.8	10 536.9
Баруунбаян-Улаан	20 778.0	2 587.5	3 018.0	2 314.0	5 845.8	7 012.6
Бат-Өлзий	112 329.6		32 670.0	52 290.0	19 567.5	7 802.1
Баянгол	62 066.8	3 852.0	12 567.0	5 112.0	26 700.2	13 835.6
Баян-Өндөр	66 315.9	367.5	17 694.0	10 776.0	26 541.7	10 936.8
Богд	49 328.3	9 955.5	7 025.0	3 100.0	9 767.8	19 480.0
Бүрд	68 051.5	601.5	17 873.0	8 801.0	30 424.7	10 351.4
Гучин-Ус	25 827.3	4 845.0	4 845.0	2 069.0	7 694.0	6 374.3
Есөн зүйл	37 596.2	216.0	10 350.0	6 042.0	14 830.7	6 157.5
Зүүнбаян-Улаан	61 602.8	4.5	17 183.0	18 713.0	17 871.7	7 830.6
Нарийнтээл	34 209.7	39.0	7 295.0	7 503.0	9 310.7	10 062.0
Өлзийт	42 595.6	268.5	13 087.0	6 612.0	16 526.5	6 101.6
Сант	44 267.2	813.0	8 748.0	6 148.0	17 067.8	11 490.4
Тарагт	47 246.6	97.5	12 614.0	6 877.0	18 312.8	9 345.3
Төгрөг	31 388.1	3 978.0	5 656.0	1 717.0	11 444.0	8 593.1
Уянга	102 671.6	21.0	24 368.0	48 746.0	19 434.5	10 102.1
Хайрхандулаан	46 239.4	252.0	10 639.0	7 473.0	16 058.5	11 816.9
Хархорин	81 428.6	325.5	24 628.0	20 341.0	25 342.0	10 792.1
Хужирт	70 873.8	24.0	25 521.0	15 355.0	21 908.0	8 065.8

ХҮСНЭГТ 8. МАЛЫН ТОО, хонин толгойд шилжүүлсэн

Сум	Төрөл					
	2021	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	6 765 373.4	95 215.0	1 886 892.0	1 438 230.0	2 000 890.0	1 344 146.4
Арвайхээр	344 638.5	1 055.0	96 425.0	58 296.0	112 997.0	75 865.5
Баруунбаян-Улаан	129 200.9	8 625.0	21 126.0	13 884.0	35 075.0	50 490.9
Бат-Өлзий	716 010.3		228 690.0	313 740.0	117 405.0	56 175.3
Баянгол	391 298.5	12 840.0	87 969.0	30 672.0	160 201.0	99 616.5
Баян-Өндөр	427 733.6	1 225.0	123 858.0	64 656.0	159 250.0	78 744.6
Богд	299 823.0	33 185.0	49 175.0	18 600.0	58 607.0	140 256.0
Бүрд	436 999.9	2 005.0	125 111.0	52 806.0	182 548.0	74 529.9
Гучин-Ус	154 537.6	16 150.0	33 915.0	12 414.0	46 164.0	45 894.6
Есөн зүйл	242 740.0	720.0	72 450.0	36 252.0	88 984.0	44 334.0
Зүүнбаян-Улаан	396 184.5	15.0	120 281.0	112 278.0	107 230.0	56 380.5
Нарийнтээл	224 523.4	130.0	51 065.0	45 018.0	55 864.0	72 446.4
Өлзийт	275 266.7	895.0	91 609.0	39 672.0	99 159.0	43 931.7
Сант	285 971.7	2 710.0	61 236.0	36 888.0	102 407.0	82 730.7
Тарагт	307 047.8	325.0	88 298.0	41 262.0	109 877.0	67 285.8
Төгрөг	193 688.5	13 260.0	39 592.0	10 302.0	68 664.0	61 870.5
Уянга	652 464.3	70.0	170 576.0	292 476.0	116 607.0	72 735.3
Хайрхандулаан	301 583.5	840.0	74 473.0	44 838.0	96 351.0	85 081.5
Хархорин	525 282.3	1 085.0	172 396.0	122 046.0	152 052.0	77 703.3
Хужирт	460 378.4	80.0	178 647.0	92 130.0	131 448.0	58 073.4

ХҮСНЭГТ 9. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, малтай өрх нэгтгэл

Бүлэглэлт	Өрхийн тоо	Ам бүлийн тоо	Нэг өрхөд ногдох ам бүлийн тоо	Малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Малын тоо	Нэг өрхөд ногдох малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Нэг өрхөд ногдох малын тоо	Өрхийн нэг хүнд ногдох малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Өрхийн нэг хүнд ногдох малын тоо
	19 811	68 388	3.5	1 057 172.3	4 019 632	53.4	202.9	15.5	58.8
10 хүртэлх	580	1 573	2.7	2 310.8	4 056	4.0	7.0	1.5	2.6
11-30	1 837	5 041	2.7	12 665.7	39 801	6.9	21.7	2.5	7.9
31-50	1 786	5 061	2.8	21 283.3	73 582	11.9	41.2	4.2	14.5
51-100	3 313	9 837	3.0	73 852.0	247 686	22.3	74.8	7.5	25.2
101-200	5 305	18 281	3.4	212 956.7	774 294	40.1	146.0	11.6	42.4
201-500	5 431	21 519	4.0	425 466.8	1 666 257	78.3	306.8	19.8	77.4
501-999	1 194	5 323	4.5	195 322.8	777 909	163.6	651.5	36.7	146.1
1000-1499	327	1 559	4.8	93 555.2	366 317	286.1	1 120.2	60.0	235.0
1500-2000	30	152	5.1	13 615.5	50 048	453.9	1 668.3	89.6	329.3
2001-с дээш	8	42	5.3	6 143.5	19 682	767.9	2 460.3	146.3	468.6

ХҮСНЭГТ 9. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, малчин өрх нэгтгэл

Бүлэглэлт	Өрхийн тоо	Ам бүлийн тоо	Нэг өрхөд ногдох ам бүлийн тоо	Малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Малын тоо	Нэг өрхөд ногдох малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Нэг өрхөд ногдох малын тоо	Өрхийн нэг хүнд ногдох малын тоо, бодод шилжүүлснээр	Өрхийн нэг хүнд ногдох малын тоо
	17 838	61 735	3.5	1 014 632.9	3 866 071	56.9	216.7	16.4	62.6
10 хүртэлх	386	957	2.5	1 550.4	2 762	4.0	7.2	1.6	2.9
11-30	1 389	3 588	2.6	9 779.5	30 234	7.0	21.8	2.7	8.4
31-50	1 424	3 847	2.7	17 177.4	58 791	12.1	41.3	4.5	15.3
51-100	2 868	8 398	2.9	65 020.7	215 267	22.7	75.1	7.7	25.6
101-200	4 929	16 929	3.4	198 424.5	722 519	40.3	146.6	11.7	42.7
201-500	5 291	20 982	4.0	415 022.3	1 627 004	78.4	307.5	19.8	77.5
1000-1499	327	1 559	4.8	93 555.2	366 317	286.1	1 120.2	60.0	235.0
1500-2000	30	152	5.1	13 615.5	50 048	453.9	1 668.3	89.6	329.3
2001-с дээш	8	42	5.3	6 143.5	19 682	767.9	2 460.3	146.3	468.6

ХҮСНЭГТ 11. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, сумаар

Сумын нэр	10 хүртэл малтай							11-30 хүртэл малтай						
	Өрх	Малын тоо	Төрөл					Өрх	Малын тоо	Төрөл				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	580	4056	17	358	1632	941	1108	1837	39801	93	2470	5444	15311	16483
Арвайхээр	49	349	0	46	151	83	69	168	3644	0	370	393	1432	1449
Баруунбаян-Улаан	9	64	0	11	3	19	31	37	760	15	13	23	227	482
Бат-Өлзий	75	544	0	43	344	113	44	173	3578	0	382	1774	824	598
Баянгол	10	80	0	1	15	38	26	73	1575	0	10	10	648	907
Баян-Өндөр	13	94	0	25	9	19	41	60	1464	0	56	46	733	629
Богд	34	241	17	41	43	33	107	154	3455	55	151	136	815	2298
Бүрд	3	22	0	0	4	8	10	21	483	1	26	38	198	220
Гучин-Ус	14	124	0	0	23	34	67	58	1247	2	46	69	429	701
Есөнзүйл	23	144	0	23	31	27	63	71	1595	0	83	54	824	634
Зүүнбаян-Улаан	26	180	0	9	67	54	50	109	2391	0	212	231	1246	702
Нарийнтээл	25	181	0	7	55	42	77	74	1560	0	71	184	466	839
Өлзийт	4	25	0	0	15	5	5	37	807	0	29	28	412	338
Сант	11	88	0	0	26	11	51	84	1883	0	26	42	753	1062
Тарагт	26	195	0	10	31	71	83	64	1455	0	47	66	722	620
Төгрөг	22	191	0	4	14	77	96	92	1885	20	38	16	782	1029
Уянга	117	780	0	41	412	165	162	252	5395	0	396	1438	1996	1565
Хайрхандулаан	14	100	0	7	10	35	48	81	1841	0	106	61	704	970
Хархорин	49	312	0	30	234	33	15	86	1717	0	187	461	617	452
Хужирт	56	342	0	60	145	74	63	143	3066	0	221	374	1483	988

ХҮСНЭГТ 12. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, сумаар

Сумын нэр	31-50 хүртэл малтай							51-100 хүртэл малтай						
	Өрх	Малын тоо	Төрөл					Өрх	Малын тоо	Төрөл				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	1786	73582	200	4525	7498	30971	30388	3313	247686	815	18004	24602	107768	96497
Арвайхээр	173	7327	0	514	365	3563	2885	310	22818	2	1842	1451	10989	8534
Баруунбаян-Улаан	60	2434	70	135	69	769	1391	93	6912	254	295	341	2148	3874
Бат-Өлзий	159	6466	0	837	2260	2291	1078	302	22532	0	2850	6657	8492	4533
Баянгол	66	2689	1	111	105	1233	1239	134	10029	30	235	258	4879	4627
Баян-Өндөр	85	3540	0	212	210	1685	1433	179	13705	0	711	625	7190	5179
Богд	131	5588	71	150	163	1279	3925	220	16440	389	441	290	3826	11494
Бүрд	27	1124	0	55	46	498	525	83	6238	2	366	235	3271	2364
Гучин-Ус	49	2019	11	86	69	778	1075	95	7010	47	267	163	2550	3983
Есөнзүйл	88	3607	0	135	147	1802	1523	158	11887	0	924	585	5993	4385
Зүүнбаян-Улаан	102	4167	0	269	451	2141	1306	208	16024	0	1339	1676	7876	5133
Нарийнтээл	72	2905	4	75	118	792	1916	114	8259	0	481	580	2562	4636
Өлзийт	42	1686	1	78	84	870	653	104	7857	7	496	436	4275	2643
Сант	82	3369	2	83	84	1516	1684	138	10035	11	276	333	4399	5016
Тарагт	82	3414	0	179	76	1722	1437	128	9591	0	548	361	4708	3974
Төгрөг	57	2347	6	50	34	1041	1216	91	6775	61	150	146	2745	3673
Уянга	197	8051	0	652	1929	3198	2272	377	28612	0	3068	7133	11152	7259
Хайрхандулаан	70	2896	2	178	125	1110	1481	132	10059	0	670	606	4245	4538
Хархорин	100	4096	32	252	631	1842	1339	193	14421	12	1092	1260	7119	4938
Хужирт	144	5857	0	474	532	2841	2010	254	18482	0	1953	1466	9349	5714

ХҮСНЭГТ 13. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, сумаар

Сумын нэр	101-200 хүртэл малтай							201-500 хүртэл малтай						
	Өрх	Малын тоо	Төрөл					Өрх	Малын тоо	Төрөл				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	5305	774294	2148	55609	57080	350726	308731	5431	1666257	6951	107231	91729	804889	655457
Арвайхээр	416	59820	28	3839	3014	29802	23137	296	89228	179	4918	3077	45838	35216
Баруунбаян-Улаан	206	29742	410	1031	708	10513	17080	138	40971	663	1165	924	14335	23884
Бат-Өлзий	439	64031	0	8432	13346	25835	16418	372	111271	0	13077	19298	50531	28365
Баянгол	183	27633	75	903	505	13739	12411	320	103500	882	3690	1781	54116	43031
Баян-Өндөр	254	37930	6	2630	1494	19388	14412	307	96437	71	6184	3597	53297	33288
Богд	357	52830	861	1740	505	12891	36833	329	99252	2777	2649	1374	24571	67881
Бүрд	148	21357	28	1436	687	11591	7615	269	88395	106	4961	2453	50889	29986
Гучин-Ус	126	18373	352	781	242	7294	9704	139	44142	909	2081	828	18672	21652
Есөнзүйл	193	28568	12	2094	1193	15452	9817	197	62536	114	3961	2203	35586	20672
Зүүнбаян-Улаан	412	59975	0	5314	6205	28827	19629	323	94768	0	7972	8354	49235	29207
Нарийнтээл	186	27030	0	1290	1198	9288	15254	263	79495	22	3956	3511	29616	42390
Өлзийт	175	25508	22	1861	1124	14717	7784	224	71977	85	5561	2681	41254	22396
Сант	263	38280	68	1352	1226	17238	18396	307	97512	270	4126	2846	46536	43734
Тарагт	260	39762	3	2628	1361	20995	14775	348	106196	35	6277	3604	56613	39667
Төгрөг	172	24927	266	863	271	11699	11828	175	54125	740	1755	655	25360	25615
Уянга	581	82937	0	8061	15640	35160	24076	381	107996	14	9399	17438	48458	32687
Хайрхандулаан	240	35297	3	1809	1323	15501	16661	352	109736	53	5282	3682	49548	51171
Хархорин	304	44424	10	3673	3241	21346	16154	363	114411	26	9350	7514	59011	38510
Хужирт	390	55870	4	5872	3797	29450	16747	328	94309	5	10867	5909	51423	26105

ХҮСНЭГТ 14. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, сумаар

Сумын нэр	501-999 хүртэл малтай							1000-1499 хүртэл малтай						
	Өрх	Малын тоо	Төрөл					Өрх	Малын тоо	Төрөл				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	1194	777909	5414	49151	34274	423433	265637	327	366317	2137	26019	14611	222623	100927
Арвайхээр	48	30484	2	1650	946	16594	11292	5	5420	0	596	219	3081	1524
Баруунбаян-Улаан	28	17350	313	368	246	7064	9359	-	-	-	-	-	-	2334
Бат-Өлзий	63	40566	0	4905	6871	20348	8442	9	10475	0	1315	1125	5701	14621
Баянгол	114	77808	327	3654	1213	44172	28442	42	48274	323	2366	861	30103	12797
Баян-Өндөр	101	65570	81	4258	2435	39391	19405	50	55094	87	3533	2330	36347	8397
Богд	61	39656	1905	1320	501	11765	24165	11	12084	362	405	33	2887	13145
Бүрд	122	82529	149	4444	2324	53101	22511	55	63186	70	3935	2026	44010	5331
Гучин-Ус	35	22063	1056	911	420	11210	8466	11	12309	853	673	255	5197	4603
Есөнзүйл	44	28787	3	1866	1161	18194	7563	16	17605	15	1264	668	11055	1386
Зүүнбаян-Улаан	36	23160	1	1714	1583	14630	5232	5	5109	2	354	146	3221	1111
Нарийнтээл	48	29273	0	1279	1664	12057	14273	2	2481	0	136	193	1041	2865
Өлзийт	69	44684	59	3700	1729	27067	12129	14	15306	5	1362	515	10559	4957
Сант	56	37031	92	1587	900	19601	14851	13	13986	41	718	363	7907	1011
Тарагт	60	39123	27	2762	1285	21854	13195	4	4459	0	163	93	3192	8435
Төгрөг	53	35522	1273	1609	373	16614	15653	18	19996	286	1155	184	9936	2385
Уянга	48	30024	0	2267	3835	13511	10411	6	6751	0	484	915	2967	3737
Хайрхандулаан	61	38167	19	1544	966	19758	15880	10	11011	91	1043	700	5440	6559
Хархорин	97	64871	100	6119	4031	37421	17200	31	35076	2	3637	2644	22234	5729
Хужирт	50	31241	7	3194	1791	19081	7168	25	27695	0	2880	1341	17745	4 447

ХҮСНЭГТ 15. ХУВИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, сумаар

Сумын нэр	1500-2000 хүртэл малтай							2000-с дээш хүртэл малтай						
	Өрх	Малын тоо	Төрөл					Өрх	Малын тоо	Төрөл				
			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа			Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дүн	30	50048	790	3893	1843	30102	13420	8	19682	458	2196	728	11879	4421
Арвайхээр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баруунбаян-Улаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бат-Өлзий	3	5319	0	829	615	3270	605	-	-	-	-	-	-	-
Баянгол	9	14784	517	1044	248	8669	4306	2	4761	413	553	116	2604	1075
Баян-Өндөр	1	1625	0	85	30	1200	310	-	-	-	-	-	-	-
Богд	1	1663	200	128	55	540	740	-	-	-	-	-	-	-
Бүрд	10	16279	45	1237	451	10907	3639	5	12821	0	1413	537	8075	2796
Гучин-Ус	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Есөнзүйл	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүнбаян-Улаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нарийнтээл	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өлзийт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сант	3	5484	13	350	253	3246	1622	1	2100	45	230	75	1200	550
Тарагт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төгрөг	1	1666	0	32	24	410	1200	-	-	-	-	-	-	-
Уянга	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хайрхандулаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хархорин	2	3228	15	188	167	1860	998	-	-	-	-	-	-	-
Хужирт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ХҮСНЭГТ 16. ТЭМЭЭН СҮРГИЙН БҮТЭЦ

Сум	Дүн	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
Дүн	19043	5590	5364	7855	234	29.4	28.2	41.2	1.2
Арвайхээр	211	94	43	74	-	44.5	20.4	35.1	-
Баруунбаян-Улаан	1725	427	452	829	17	24.8	26.2	48.1	1.0
Бат-Өлзий	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянгол	2568	945	562	1028	33	36.8	21.9	40.0	1.3
Баян-Өндөр	245	92	71	77	5	37.6	29.0	31.4	2.0
Богд	6637	1714	2145	2701	77	25.8	32.3	40.7	1.2
Бүрд	401	180	60	151	10	44.9	15.0	37.7	2.5
Гучин-Ус	3230	945	1025	1230	30	29.3	31.7	38.1	0.9
Есөнзүйл	144	34	31	76	3	23.6	21.5	52.8	2.1
Зүүнбаян-Улаан	3	2	1	-	-	66.7	33.3	-	-
Нарийнтээл	26	3	11	11	1	11.5	42.3	42.3	3.8
Өлзийт	179	80	38	58	3	44.7	21.2	32.4	1.7
Сант	542	129	133	273	7	23.8	24.5	50.4	1.3
Тарагт	65	11	7	45	2	16.9	10.8	69.2	3.1
Төгрөг	2652	705	711	1198	38	26.6	26.8	45.2	1.4
Уянга	14	9	2	3	-	64.3	14.3	21.4	-
Хайрхандулаан	168	105	24	37	2	62.5	14.3	22.0	1.2
Хархорин	217	112	42	57	6	51.6	19.4	26.3	2.8
Хужирт	16	3	6	7	-	18.8	37.5	43.8	-

ХҮСНЭГТ 17. АДУУН СҮРГИЙН БҮТЭЦ

Сум	Дүн	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
Дүн	269556	93258	59836	105322	11140	34.6	22.2	39.1	4.1
Арвайхээр	13775	3679	3109	6327	660.0	26.7	22.6	45.9	4.8
Баруунбаян-Улаан	3018	408	981	1411	218	13.5	32.5	46.8	7.2
Бат-Өлзий	32670	15009	6414	10270	977	45.9	19.6	31.4	3.0
Баянгол	12567	3649	2615	5714	589	29.0	20.8	45.5	4.7
Баян-Өндөр	17694	4538	4589	7835	732	25.6	25.9	44.3	4.1
Богд	7025	817	2440	3310	458	11.6	34.7	47.1	6.5
Бүрд	17873	7541	3065	6567	700	42.2	17.1	36.7	3.9
Гучин-Ус	4845	1152	1077	2347	269	23.8	22.2	48.4	5.6
Есөнзүйл	10350	3264	2113	4517	456	31.5	20.4	43.6	4.4
Зүүнбаян-Улаан	17183	7145	3742	5665.0	631.0	41.6	21.8	33.0	3.7
Нарийнтээл	7295	1112	2383	3418	382	15.2	32.7	46.9	5.2
Өлзийт	13087	4510	2803	5250	524	34.5	21.4	40.1	4.0
Сант	8748	1818	2210	4252	468	20.8	25.3	48.6	5.3
Тарагт	12614	2996	2742	6278	598	23.8	21.7	49.8	4.7
Төгрөг	5656	1122	1383	2853	298	19.8	24.5	50.4	5.3
Уянга	24368	7602	6594	9218	954.0	31.2	27.1	37.8	3.9
Хайрхандулаан	10639	2844	2829	4414	552	26.7	26.6	41.5	5.2
Хархорин	24628	12640	4251	6999	738	51.3	17.3	28.4	3.0
Хужирт	25521	11412	4496	8677	936.0	44.7	17.6	34.0	3.7

ХҮСНЭГТ 18. ҮХЭР СҮРГИЙН БҮТЭЦ

Сум	Дүн	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
Дүн	239705	85778	50964	99745	3218	35.8	21.3	41.6	1.3
Арвайхээр	9716	2865	1730	4938	183.0	29.5	17.8	50.8	1.9
Баруунбаян-Улаан	2314	459	515	1281	59	19.8	22.3	55.4	2.5
Бат-Өлзий	52290.0	22178.0	10624.0	19027.0	461.0	42.4	20.3	36.4	0.9
Баянгол	5112	1462	837	2735	78	28.6	16.4	53.5	1.5
Баян-Өндөр	10776	3340	2062	5192	182	31.0	19.1	48.2	1.7
Богд	3100	474	865	1701	60	15.3	27.9	54.9	1.9
Бүрд	8801	3446	1682	3549	124	39.2	19.1	40.3	1.4
Гучин-Ус	2069	505	409	1120	35	24.4	19.8	54.1	1.7
Есөнзүйл	6042	2121	972	2849	100	35.1	16.1	47.2	1.7
Зүүнбаян-Улаан	18713	6880	4929	6681.0	223.0	36.8	26.3	35.7	1.2
Нарийнтээл	7503	1696	1976	3685	146	22.6	26.3	49.1	1.9
Өлзийт	6612	1936	1471	3083	122	29.3	22.2	46.6	1.8
Сант	6148	1716	980	3354	98	27.9	15.9	54.6	1.6
Тарагт	6877	1833	1439	3473	132	26.7	20.9	50.5	1.9
Төгрөг	1717	352	340	991	34	20.5	19.8	57.7	2.0
Уянга	48746	17498	10876	19827	545.0	35.9	22.3	40.7	1.1
Хайрхандулаан	7473	2304	1995	3031	143	30.8	26.7	40.6	1.9
Хархорин	20341	8581	4590	6895	275	42.2	22.6	33.9	1.4
Хужирт	15355	6132	2672	6333	218.0	39.9	17.4	41.2	1.4

ХҮСНЭГТ 19. ХОНИН СҮРГИЙН БҮТЭЦ

Сум	Дүн	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
Дүн	2000890	454320	567014	967687	11869	22.7	28.3	48.4	0.6
Арвайхээр	112997	23080	30324	58971	622.0	20.4	26.8	52.2	0.6
Баруунбаян-Улаан	35075	2279	12309	20202	285	6.5	35.1	57.6	0.8
Бат-Өлзий	117405.0	22060.0	39543.0	55279.0	523.0	18.8	33.7	47.1	0.4
Баянгол	160201	33110	40675	85230	1186	20.7	25.4	53.2	0.7
Баян-Өндөр	159250	39978	38166	80216	890	25.1	24.0	50.4	0.6
Богд	58607	4279	22629	31166	533	7.3	38.6	53.2	0.9
Бүрд	182548	60039	42206	79407	896	32.9	23.1	43.5	0.5
Гучин-Ус	46164	3219	15103	27463	379	7.0	32.7	59.5	0.8
Есөнзүйл	88984	24917	18544	45002	521	28.0	20.8	50.6	0.6
Зүүнбаян-Улаан	107230	27496	35855	43255.0	624.0	25.6	33.4	40.3	0.6
Нарийнтээл	55864	7537	19757	28226	344	13.5	35.4	50.5	0.6
Өлзийт	99159	22743	27569	48278	569	22.9	27.8	48.7	0.6
Сант	102407	23483	24912	53302	710	22.9	24.3	52.0	0.7
Тарагт	109877	27582	26581	55068	646	25.1	24.2	50.1	0.6
Төгрөг	68664	5075	27258	35903	428	7.4	39.7	52.3	0.6
Уянга	116607	25579	34495	55927	606.0	21.9	29.6	48.0	0.5
Хайрхандулаан	96351	15444	36573	43733	601	16.0	38.0	45.4	0.6
Хархорин	152052	45782	44761	60741	768	30.1	29.4	39.9	0.5
Хужирт	131448	40638	29754	60318	738.0	30.9	22.6	45.9	0.6

ХҮСНЭГТ 20. ЯМААН СҮРГИЙН БҮТЭЦ

Сум	Дүн	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч	Төл, өсвөр насны мал	Нас гүйцсэн эр мал	Хээлтэгч	Хээлтүүлэгч
Дүн	1493496	233639	496801	753222	9834	15.6	33.3	50.4	0.7
Арвайхээр	84295	12999	26011	44746	539.0	15.4	30.9	53.1	0.6
Баруунбаян-Улаан	56101	2184	20498	33054	365	3.9	36.5	58.9	0.7
Бат-Өлзий	62417.0	14756.0	18008.0	29347.0	306.0	23.6	28.9	47.0	0.5
Баянгол	110685	14784	37430	57639	832	13.4	33.8	52.1	0.8
Баян-Өндөр	87494	14701	26830	45322	641	16.8	30.7	51.8	0.7
Богд	155840	3548	66494	84922	876	2.3	42.7	54.5	0.6
Бүрд	82811	24085	21876	36301	549	29.1	26.4	43.8	0.7
Гучин-Ус	50994	1999	18689	29909	397	3.9	36.6	58.7	0.8
Есөнзүйл	49260	10008	12090	26796	366	20.3	24.5	54.4	0.7
Зүүнбаян-Улаан	62645	17150	18922	26192.0	381.0	27.4	30.2	41.8	0.6
Нарийнтээл	80496	7124	31809	41054	509	8.9	39.5	51.0	0.6
Өлзийт	48813	8105	15645	24677	386	16.6	32.1	50.6	0.8
Сант	91923	12022	29942	49281	678	13.1	32.6	53.6	0.7
Тарагт	74762	16161	19206	38838	557	21.6	25.7	51.9	0.7
Төгрөг	68745	3579	27690	37078	398	5.2	40.3	53.9	0.6
Уянга	80817	14863	26848	38642	464.0	18.4	33.2	47.8	0.6
Хайрхандулаан	94535	12466	37618	43777	674	13.2	39.8	46.3	0.7
Хархорин	86337	24810	25359	35646	522	28.7	29.4	41.3	0.6
Хужирт	64526	18295	15836	30001	394.0	28.4	24.5	46.5	0.6

ХҮСНЭГТ 21. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, төрлөөр, сумаар

Сумын нэр	Хээлтэгч мал бүгд						Ингэ						Гүү					
	2020		2021		Өсөлт, бууралт		2020		2021		Өсөлт, бууралт		2020		2021		Өсөлт, бууралт	
	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
Дүн	1986942	100	1933831	100	53111	97.3	9000	100	7855	100	1145	87.3	100568	100	105322	100	4754	104.7
Арвайхээр	122662	6.2	115056	5.9	-7606	93.8	76	0.8	74	0.9	-2	97.4	6002	6	6327	6.0	325	105.4
Баруунбаян-Улаан	59194	3.0	56777	2.9	-2417	95.9	924	10.3	829	10.6	-95	89.7	1206	1.2	1411	1.3	205	117.0
Бат-Өлзий	106638	5.4	113923	5.9	7285	106.8	-	-	-	-	-	-	9283	9.2	10270	9.8	987	110.6
Баянгол	140219	7.1	152346	7.9	12127	108.6	1016	11.3	1028	13.1	12	101.2	4914	4.9	5714	5.4	800	116.3
Баян-Өндөр	145075	7.3	138642	7.2	-6433	95.6	124	1.4	77	1.0	-47	62.1	7640	7.6	7835	7.4	195	102.6
Богд	131793	6.6	123800	6.4	-7993	93.9	3227	35.9	2701	34.4	-526	83.7	3262	3.2	3310	3.1	48	101.5
Бүрд	131364	6.6	125975	6.5	-5389	95.9	137	1.5	151	1.9	14	110.2	6724	6.7	6567	6.2	-157	97.7
Гучин-Ус	71389	3.6	62069	3.2	-9320	86.9	1351	15	1230	15.7	-121	91.0	2066	2.1	2347	2.2	281	113.6
Есөнзүйл	80658	4.1	79240	4.1	-1418	98.2	87	1	76	1.0	-11	87.4	4146	4.1	4517	4.3	371	108.9
Зүүнбаян-Улаан	87003	4.4	81793	4.2	-5210	94.0	-	-	-	-	-	-	5539	5.5	5665	5.4	126	102.3
Нарийнтээл	82564	4.2	76394	4.0	-6170	92.5	21	0.2	11	0.1	-10	52.4	3209	3.2	3418	3.2	209	106.5
Өлзийт	80974	4.1	81346	4.2	372	100.5	66	0.7	58	0.7	-8	87.9	5547	5.5	5250	5.0	-297	94.6
Сант	112374	5.7	110462	5.7	-1912	98.3	330	3.7	273	3.5	-57	82.7	3930	3.9	4252	4.0	322	108.2
Тарагт	104296	5.2	103702	5.4	-594	99.4	30	0.3	45	0.6	15	150.0	5423	5.4	6278	6.0	855	115.8
Төгрөг	72931	3.7	78023	4.0	5092	107.0	1431	15.9	1198	15.3	-233	83.7	2519	2.5	2853	2.7	334	113.3
Уянга	122970	6.2	123617	6.4	647	100.5	3	-	3	0.0	0	100.0	8619	8.6	9218	8.8	599	106.9
Хайрхандулаан	99815	5.0	94992	4.9	-4823	95.2	82	0.9	37	0.5	-45	45.1	4146	4.1	4414	4.2	268	106.5
Хархорин	126817	6.4	110338	5.7	-16479	87.0	86	1	57	0.7	-29	66.3	7645	7.6	6999	6.6	-646	91.6
Хужирт	108206	5.4	105336	5.4	-2870	97.3	9	0.1	7	0.1	-2	77.8	8748	8.7	8677	8.2	-71	99.2

ХҮСНЭГТ 21. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛ, төрлөөр, сумаар

Сумын нэр	Үнээ						Эм хонь						Эм ямаа					
	2020		2021		Өсөлт, бууралт		2020		2021		Өсөлт, бууралт		2020		2021		Өсөлт, бууралт	
	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
Дүн	94132	100	99745	100	5613	106.0	958875	100	967687	100	8812	100.9	824367	100	753222	100	71145	91.4
Арвайхээр	4562	4.8	4938	5.0	376	108.2	58697	6.1	58971	6.1	274	100.5	53325	6.5	44746	5.9	-8579	83.9
Баруунбаян-Улаан	1112	1.2	1281	1.3	169	115.2	21487	2.2	20202	2.1	-	94.0	34465	4.2	33054	4.4	-1411	95.9
Бат-Өлзий	16465	17.5	19027	19.1	2562	115.6	46950	4.9	55279	5.7	8329	117.7	33940	4.1	29347	3.9	-4593	86.5
Баянгол	2218	2.4	2735	2.7	517	123.3	78906	8.2	85230	8.8	6324	108.0	53165	6.4	57639	7.7	4474	108.4
Баян-Өндөр	5221	5.5	5192	5.2	-29	99.4	83353	8.7	80216	8.3	-	96.2	48737	5.9	45322	6.0	-3415	93.0
Богд	1531	1.6	1701	1.7	170	111.1	33447	3.5	31166	3.2	-	93.2	90326	11	84922	11.3	-5404	94.0
Бүрд	3480	3.7	3549	3.6	69	102.0	79587	8.3	79407	8.2	-180	99.8	41436	5	36301	4.8	-5135	87.6
Гучин-Ус	905	1	1120	1.1	215	123.8	31987	3.3	27463	2.8	-	85.9	35080	4.3	29909	4.0	-5171	85.3
Есөнзүйл	2554	2.7	2849	2.9	295	111.6	45573	4.8	45002	4.7	-571	98.7	28298	3.4	26796	3.6	-1502	94.7
Зүүнбаян-Улаан	5720	6.1	6681	6.7	961	116.8	44152	4.6	43255	4.5	-897	98.0	31592	3.8	26192	3.5	-5400	82.9
Нарийнтээл	3834	4.1	3685	3.7	-149	96.1	30412	3.2	28226	2.9	-	92.8	45088	5.5	41054	5.5	-4034	91.1
Өлзийт	2730	2.9	3083	3.1	353	112.9	46833	4.9	48278	5.0	1445	103.1	25798	3.1	24677	3.3	-1121	95.7
Сант	3103	3.3	3354	3.4	251	108.1	53638	5.6	53302	5.5	-336	99.4	51373	6.2	49281	6.5	-2092	95.9
Тарагт	2807	3	3473	3.5	666	123.7	53426	5.6	55068	5.7	1642	103.1	42610	5.2	38838	5.2	-3772	91.1
Төгрөг	767	0.8	991	1.0	224	129.2	32240	3.4	35903	3.7	3663	111.4	35974	4.4	37078	4.9	1104	103.1
Уянга	20148	21.4	19827	19.9	-321	98.4	50409	5.3	55927	5.8	5518	110.9	43791	5.3	38642	5.1	-5149	88.2
Хайрхандулаан	3028	3.2	3031	3.0	3	100.1	43417	4.5	43733	4.5	316	100.7	49142	6	43777	5.8	-5365	89.1
Хархорин	7711	8.2	6895	6.9	-816	89.4	67086	7	60741	6.3	-	90.5	44289	5.4	35646	4.7	-8643	80.5
Хужирт	6236	6.6	6333	6.3	97	101.6	57275	6	60318	6.2	6345	105.3	35938	4.4	30001	4.0	-5937	83.5

ХҮСНЭГТ 22. МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр, сумаар

Сумын нэр	Төллөсөн эх						Төл хувь	Гарсан төл						Хорогдсон төл		
	Дүн	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа		Дүн	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг	Дүн	Ботго	Унага
Дүн	1157256	2158	55023	57430	630130	412515	59.8	1157256	2158	55023	57430	630130	412515	133135	388	6739
Арвайхээр	55011	26	2238	2126	29792	20829	47.8	55011	26	2238	2126	29792	20829	9658		440
Баруунбаян-Улаан	13936	174	132	256	5542	7832	24.5	13936	174	132	256	5542	7832	4234	13	44
Бат-Өлзий	59678	-	6682	11371	24798	16827	52.4	59678	-	6682	11371	24798	16827			
Баянгол	98145	553	4654	2062	55357	35519	64.4	98145	553	4654	2062	55357	35519	3828	70	709
Баян-Өндөр	123691	48	4292	3445	72854	43052	89.2	123691	48	4292	3445	72854	43052	7118		171
Богд	12123	532	205	188	5111	6087	9.8	12123	532	205	188	5111	6087	2378	103	36
Бүрд	116301	86	5582	2800	72307	35526	92.3	116301	86	5582	2800	72307	35526	11964	2	783
Гучин-Ус	13164	355	379	176	7167	5087	21.2	13164	355	379	176	7167	5087	4128	176	34
Есөнзүйл	68534	46	3223	2005	40719	22541	86.5	68534	46	3223	2005	40719	22541	-	-	-
Зүүнбаян-Улаан	56707	-	3400	4075	29214	20018	69.3	56707	-	3400	4075	29214	20018	-	-	-
Нарийнтээл	24981	2	631	1016	10630	12702	32.7	24981	2	631	1016	10630	12702	2386		124
Өлзийт	66605	34	3846	2043	40049	20633	81.9	66605	34	3846	2043	40049	20633	32945	24	2030
Сант	79260	124	1947	1782	41136	34271	71.8	79260	124	1947	1782	41136	34271	21271	-	689
Тарагт	63966	6	2085	1381	34821	25673	61.7	63966	6	2085	1381	34821	25673	8269	-	548
Төгрөг	8274	139	140	106	4998	2891	10.6	8274	139	140	106	4998	2891	35	-	
Уянга	84643	-	4581	13549	37665	28848	68.5	84643	-	4581	13549	37665	28848	12684	-	886
Хайрхандулаан	40823	23	987	1350	19343	19120	43.0	40823	23	987	1350	19343	19120	5092	-	35
Хархорин	87453	6	4576	4245	50303	28323	79.3	87453	6	4576	4245	50303	28323	103	-	5
Хужирт	83961	4	5443	3454	48324	26736	79.7	83961	4	5443	3454	48324	26736	7042	-	205

ХҮСНЭГТ 22. МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр, сумаар

Сумын нэр	Хорогдсон төл			Бойжсон төл						Төл бойжилт %	100 эхээс бойжуулсан төл					
	Тугал	Хурга	Ишиг	Дүн	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг		Дүн	Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
Дүн	4934	60062	61012	1024121	1770	48284	52496	570068	351503	88.5	53	22.5	45.8	52.6	58.9	46.7
Арвайхээр	349	4439	4430	45353	26	1798	1777	25353	16399	82.4	39.4	35.1	28.4	36	43	36.6
Баруунбаян-Улаан	73	1575	2529	9702	161	88	183	3967	5303	69.6	17.1	19.4	6.2	14.3	19.6	16
Бат-Өлзий	-	-	-	59678	-	6682	11371	24798	16827	100	52.4	-	65.1	59.8	44.9	57.3
Баянгол	385	1548	1116	94317	483	3945	1677	53809	34403	96.1	61.9	47	69	61.3	63.1	59.7
Баян-Өндөр	182	3440	3325	116573	48	4121	3263	69414	39727	94.2	84.1	62.3	52.6	62.8	86.5	87.7
Богд	64	653	1522	9745	429	169	124	4458	4565	80.4	7.9	15.9	5.1	7.3	14.3	5.4
Бүрд	196	5412	5571	104337	84	4799	2604	66895	29955	89.7	82.8	55.6	73.1	73.4	84.2	82.5
Гучин-Ус	35	2005	1878	9036	179	345	141	5162	3209	68.6	14.6	14.6	14.7	12.6	18.8	10.7
Есөнзүйл	-	-	-	68534	46	3223	2005	40719	22541	100	86.5	60.5	71.4	70.4	90.5	84.1
Зүүнбаян-Улаан	-	-	-	56707	-	3400	4075	29214	20018	100	69.3	-	60	61	67.5	76.4
Нарийнтээл	185	1051	1026	22595	2	507	831	9579	11676	90.4	29.6	18.2	14.8	22.6	33.9	28.4
Өлзийт	1038	17314	12539	33660	10	1816	1005	22735	8094	50.5	41.4	17.2	34.6	32.6	47.1	32.8
Сант	507	9257	10818	57989	124	1258	1275	31879	23453	73.2	52.5	45.4	29.6	38	59.8	47.6
Тарагт	198	3445	4078	55697	6	1537	1183	31376	21595	87.1	53.7	13.3	24.5	34.1	57	55.6
Төгрөг	-	35	-	8239	139	140	106	4963	2891	99.6	10.6	11.6	4.9	10.7	13.8	7.8
Уянга	1455	4707	5636	71959	-	3695	12094	32958	23212	85	58.2	0	40.1	61	58.9	60.1
Хайрхандулаан	103	1985	2969	35731	23	952	1247	17358	16151	87.5	37.6	62.2	21.6	41.1	39.7	36.9
Хархорин	5	55	38	87350	6	4571	4240	50248	28285	99.9	79.2	10.5	65.3	61.5	82.7	79.3
Хужирт	159	3141	3537	76919	4	5238	3295	45183	23199	91.6	73	57.1	60.4	52	74.9	77.3

ХҮСНЭГТ 23. ХЭЭЛ ХАЯСАН, СУВАЙРСАН ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО

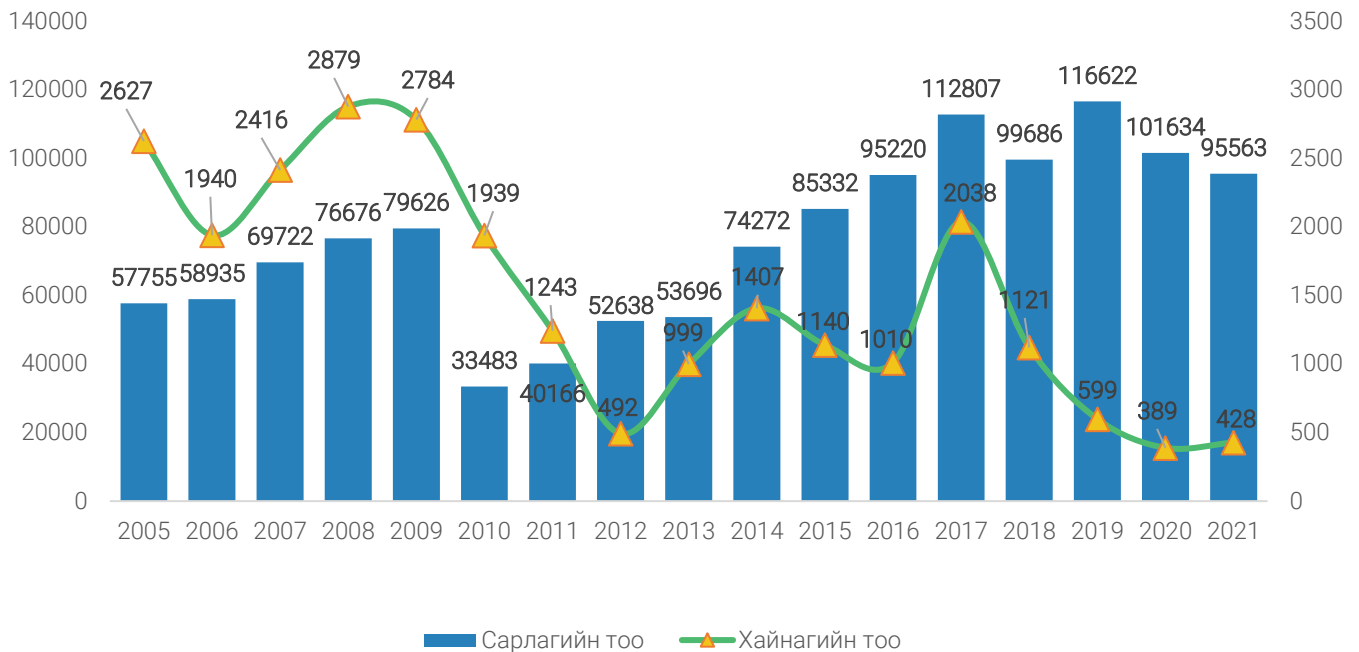
Сум	2020 он							Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь	2021 он							Оны эхний хээлтэгчид эзлэх хувь
	Дүн	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа			Дүн	Ингэ	Гүү	Үнээ	Эм хонь	Эм ямаа		
Дүн	86323	73	73	2858	21173	55880	4.3	745300	1946	40172	1946	315233	353944	37.5		
Арвайхээр сум	10881	-	-	83	2094	8362	8.9	41245	18	2721	18	20501	16151	33.6		
Баруунбаян-Улаан сум	896	3	3	8	184	646	1.5	41683	533	958	533	14754	24637	70.4		
Бат-Өлзий сум	886	-	-	112	434	313	0.8	28808	0	2141	0	14821	7841	27.0		
Баянгол сум		-	-	-	-	-	0.0	41716	16	272	16	23589	17676	29.8		
Баян-Өндөр сум	383	1	1	-	135	241	0.3	48830	40	4108	40	22726	19642	33.7		
Богд сум	490	7	7	8	75	389	0.4	112006	559	2811	559	27034	80340	85.0		
Бүрд сум	7618	-	-	154	1751	4880	5.8	17303	3	936	3	10198	5335	13.2		
Гучин-Ус сум	1538	-	-	6	99	1422	2.2	49619	323	1623	323	22072	24878	69.5		
Есөн зүйл сум	4731	-	-	35	1034	3313	5.9	16801	1	1325	1	8258	6209	20.8		
Зүүнбаян-Улаан сум	6453	-	-	340	2930	2795	7.4	25286	-	1842	-	12042	9610	29.1		
Нарийнтээл сум	5264	-	-	158	423	4403	6.4	52692	2	2318	2	19489	28217	63.8		
Өлзийт сум	2960	1	1	80	1323	1275	3.7	12280	6	1478	6	6118	3992	15.2		
Сант сум	7661	4	4	231	1114	5755	6.8	25018	14	1404	14	11113	11428	22.3		
Тарагт сум	8681	-	-	170	1940	5729	8.3	33132	20	2341	20	18028	11387	31.8		
Төгрөг сум	1989	57	57	31	841	898	2.7	58520	378	2046	378	25304	30195	80.2		
Уянга сум	5799	-	-	898	1999	2442	4.7	36415	3	3858	3	13194	13837	29.6		
Хайрхандулаан сум	9670	-	-	66	1171	7974	9.7	49791	13	2702	13	23333	22129	49.9		
Хархорин сум	4923	-	-	214	2554	1655	3.9	32684	14	2694	14	13615	13079	25.8		
Хужирт сум	5500	-	-	264	1072	3388	5.1	21471	3	2594	3	9044	7361	19.8		

ХҮСНЭГТ 26. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ

Сумын нэр	2017	2018	2019	2020	2021						Оны эхний малд	Өвчнөөр хорогдсон
					Бүгд	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа		
Дүн	29315	352294	103574	210428	328730	4791	14609	21617	130381	157332	7.3	1159
Арвайхээр	460	15789	5732	8284	14264	18	630	786	5778	7052	5.8	
Баруунбаян-Улаан	1681	18500	10487	7494	19736	589	355	351	8791	9650	15.8	
Бат-Өлзий	20	12590	42	6066	2300	-	240	488	812	760	0.9	
Баянгол	41	8934	757	1551	15460	201	496	380	7150	7233	5.0	
Баян-Өндөр	86	22953	6553	755	14283	-	682	795	6782	6024	4.5	4
Богд	3012	4414	8262	32663	56661	2329	1341	686	16199	36106	18.0	1112
Бүрд	1387	58023	5110	22604	9350	13	476	258	4262	4341	3.1	
Гучин-Ус	4705	8886	1097	10116	30868	1056	524	547	13163	15578	19.8	
Есөнзүйл	27	25454	1631	1200	2984	26	194	205	1312	1247	1.8	
Зүүнбаян-Улаан	571	2788	2459	28075	28414	-	1567	1896	12772	12179	12.8	
Нарийнтээл	2126	11857	443	5720	7722	-	352	906	2834	3630	4.3	
Өлзийт	2558	30261	12591	12206	20280	11	1445	896	10779	7149	11.1	
Сант		21110	32346	15246	29934	132	1259	1106	12390	15047	12.5	
Тарагт	2520	21406	8195	13868	10237	8	765	660	4312	4492	5.0	40
Төгрөг	600	2149	238	3661	19315	391	612	254	7643	10415	11.1	
Уянга	3441	20360	1500	6925	26953	-	2360	9606	6893	8094	9.1	
Хайрхандулаан	2281	20028	1959	8838	8626	-	357	872	3541	3856	3.7	
Хархорин	1135	21619	439	12297	3317	17	204	238	1575	1283	1.1	
Хужирт	2664	25173	3733	12859	8026	-	750	687	3393	3196	3.3	3

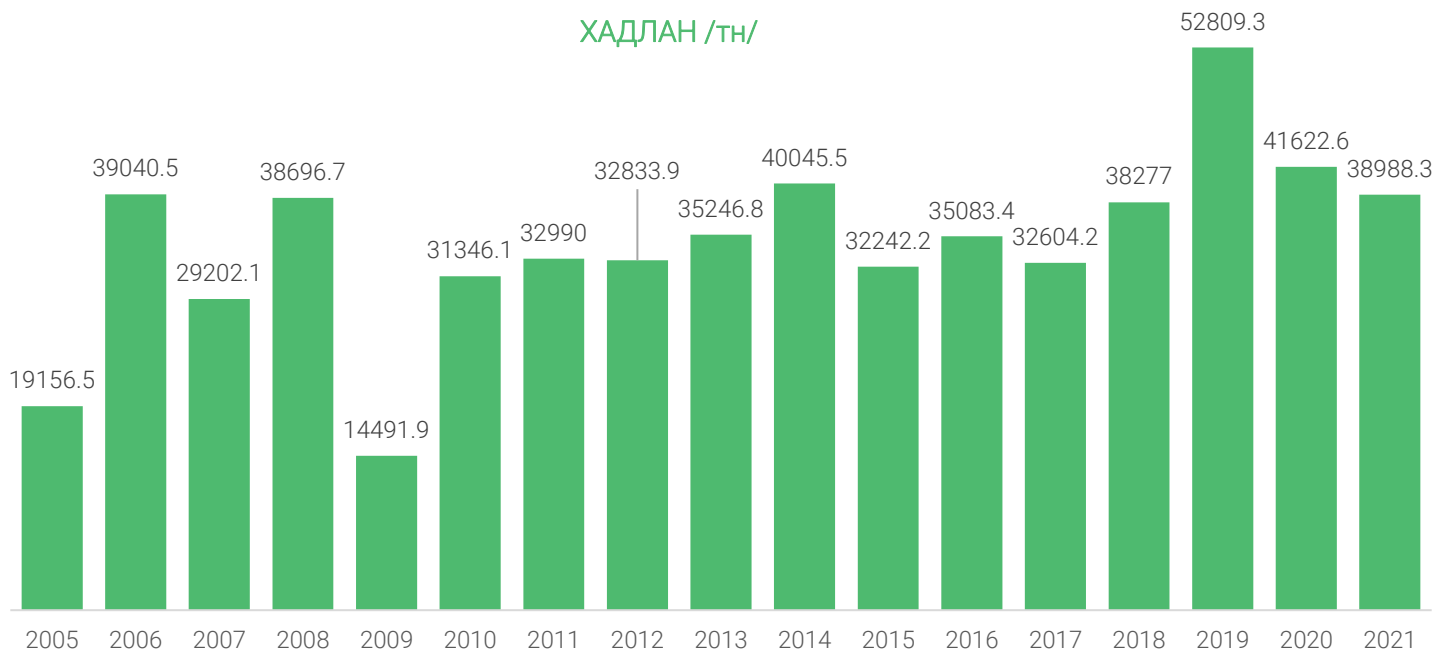
ХҮСНЭГТ 27. САРЛАГ, ХАЙНАГИЙН ТОО, сумаар

Сумын нэр	2020		2021			
	Сарлаг	Хайнаг	Сарлаг		Хайнаг	
			Бүгд	Үнээ	Бүгд	Үнээ
ДҮН	101634	389	95563	32846	428	117
Арвайхээр	704	-	703	288	-	-
Баруунбаян-Улаан	-	-	-	-	-	-
Бат-Өлзий	29718	70	32335	9662	250	17
Баян-Өндөр	-	-	-	-	-	-
Богд	1576	-	817	409	-	-
Бүрд	-	-	-	-	-	-
Есөнзүйл	-	-	-	-	-	-
Зүүнбаян-Улаан	11495	1	11952	4092	4	2
Нарийнтээл	1904	-	1846	843	-	-
Өлзийт	15	1	-	-	-	-
Тарагт	848	65	68	37	-	-
Уянга	49929	95	44487	16381	29	16
Хайрхандулаан	4338	-	2225	663	-	-
Хархорин	-	2	-	-	-	-
Хужирт	1107	155	1130	471	145	82

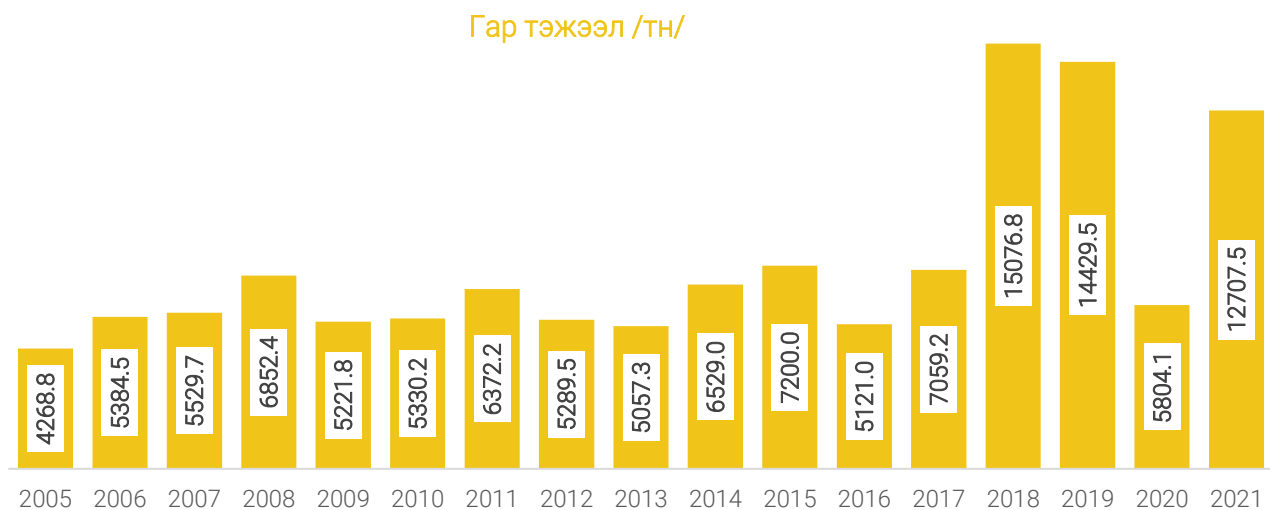
ХҮСНЭГТ 28. ХАДЛАН БЭЛТГЭЛ, тн

Сумын нэр	Бэлтгэсэн өвс					Өсөлтийн хувь	
	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2019	2020/2019
Дүн	32604.2	38277.0	52809.3	41622.6	38988.3	73.8	93.7
Арвайхээр	1530.2	1812.6	2263.1	2144.73	1991.45	88.0	92.9
Баруунбаян-Улаан	905.6	987.6	1409.8	1094.62	805.5	57.1	73.6
Бат-Өлзий	1922.5	4779.3	4235.5	2138.2	2714.7	64.1	127.0
Баянгол	2900	2910.9	2900	3033.49	1606.12	55.4	52.9
Баян-Өндөр	2411.1	2649.0	3319.7	6346.6	3110.7	93.7	49.0
Богд	515.7	603.5	2516.55	1790.25	1399.86	55.6	78.2
Бүрд	2057.9	3422.2	4845.7	2770.51	2235.6	46.1	80.7
Гучин-Ус	1038.7	1688.0	1521	1254.6	1308.4	86.0	104.3
Есөнзүйл	1137.6	1051.1	5834	808.95	1565	26.8	193.5
Зүүнбаян-Улаан	2863.5	3512.1	3600.5	3235.56	3119.5	86.6	96.4
Нарийнтээл	150	230.0	330.25	952.5	1335	404.2	140.2
Өлзийт	2820.7	1866.5	2460.4	1346.91	2744.4	111.5	203.8
Сант	1454.8	2183.0	2222	2052.2	1192.1	53.6	58.1
Тарагт	734.6	756.2	1677.3	1450.05	1431.83	85.4	98.7
Төгрөг	883.5	1313.5	800	699.5	482.3	60.3	68.9
Уянга	376.8	337.4	3209.1	1582.51	818.51	25.5	51.7
Хайрхандулаан	1919.1	841.8	2177	1573.86	1167.3	53.6	74.2
Хархорин	4285.1	3513.0	4488.6	4803.3	4614.5	102.8	96.1
Хужирт	2696.8	3819.5	2998.8	2544.3	5345.5	178.3	210.1

ХҮСНЭГТ 29. ТЭЖЭЭЛ БЭЛТГЭЛ, тн

Сум	Гар тэжээл				Өсөлтийн хувь		
	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2019%	2021/2020%
ДҮН	7059.2	15076.8	14429.5	5804.1	12707.54	88.1	218.9
Арвайхээр	341.2	772.3	1024.5	383.6	953.1	93.0	248.5
Баруунбаян-Улаан	44.4	403.7	240	25.6	285.9	119.1	1116.8
Бат-Өлзий	20	599	1200.3	40.1	849.5	70.8	2118.5
Баянгол	1400	1404.6	1400	1373.2	533.64	38.1	38.9
Баян-Өндөр	370.7	722.1	881	645.4	1672.1	189.8	259.1
Богд	174.2	410.4	1050	303.5	523.7	49.9	172.6
Бүрд	45.8	1531.5	468.4	74	683.6	145.9	923.8
Гучин-Ус	325.6	701	420	235.3	723.5	172.3	307.5
Есөнзүйл	243	141	800	123.8	471	58.9	380.5
Зүүнбаян-Улаан	250	1661.3	1700	575.9	1519	89.4	263.8
Нарийнтээл	21	43.4	42.1	19	290.3	689.5	1527.9
Өлзийт	1259.1	908.4	849.5	30.1	517	60.9	1717.6
Сант	387.4	954.7	1040	221.3	366.4	35.2	165.6
Тарагт	287.5	426.4	577.5	398.7	381.06	66.0	95.6
Төгрөг	361	478.5	201.7	82.6	80	39.7	96.9
Уянга	37.8	48	35.5	95.1	69.64	196.2	73.2
Хайрхандулаан	942.6	794	1057	461.6	709.8	67.2	153.8
Хархорин	171.5	1066.5	947.3	159.6	1341.8	141.6	840.7
Хужирт	376.5	2010.2	494.8	555.8	736.5	148.8	132.5

ХҮСНЭГТ 30. ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, төмс, га-аар, сумаар

Сумын нэр	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2020 %
Дүн	395.1	373	391.8	413.2	420.11	101.7
Арвайхээр	74.2	67.3	67.9	75.7	80.89	106.9
Баруунбаян-Улаан	8.5	10	12	10	12	120.0
Бат-Өлзий	10	5.6	8.5	10	10	100.0
Баянгол	7.8	9	9	9	9	100.0
Баян-Өндөр	8	7.5	7.5	8	7	87.5
Богд	5	3	5	5	5	100.0
Бүрд	6	8	8	8	8	100.0
Гучин-Ус	4	4.5	4	4	3.33	83.3
Есөнзүйл	15	15	15	17	6	35.3
Зүүнбаян-Улаан	22.5	23	23	23	23	100.0
Нарийнтээл	20	10.5	12	13	13.5	103.8
Өлзийт	5	5	5.2	5	5	100.0
Сант	4.1	4.6	4.9	5	5	100.0
Тарагт	37	37	38.8	48	49	102.1
Төгрөг	20	20	20	20	20.38	101.9
Уянга	12	8	8	8	9	112.5
Хайрхандулаан	8	6	8	6.5	9	138.5
Хархорин	117	118	123	126	130	103.2
Хужирт	11	11	12	12	15.01	125.1

ХҮСНЭГТ 31. ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, хүнсний ногоо, га-аар, сумаар

Сумын нэр	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2020%
Дүн	213.6	210.9	232.2	257.4	270.2	105.0
Арвайхээр	35.4	30.6	34.8	35.9	48.5	135.1
Баруунбаян-Улаан	4.8	7	8.6	12	14	116.7
Бат-Өлзий	1	0.6	2.4	3	3	100.0
Баянгол	3.4	3.1	4	6	6	100.0
Баян-Өндөр	3.1	3	4	6.5	6	92.3
Богд	2	2	2	2	3	150.0
Бүрд	5	5	8	12	8	66.7
Гучин-Ус	1.6	2.7	4.1	4.1	2.5	61.0
Есөнзүйл	5	5	5	5	2	40.0
Зүүнбаян-Улаан	6.2	8	8	8	9	112.5
Нарийнтээл	16.7	11.1	12	14	14.3	102.1
Өлзийт	2	3.7	3.8	3	2.2	73.3
Сант	2	2	2	2	2	100.0
Тарагт	14.6	15	15.5	17.9	18.2	101.7
Төгрөг	5.2	6.1	10	11	10.9	99.1
Уянга	2.3	2	2	2	2.4	120.0
Хайрхандулаан	4	4	5	7	7	100.0
Хархорин	94.2	95	95	100	105	105.0
Хужирт	5	5	6	6	6.2	103.3

ХҮСНЭГТ 32. ХУРААСАН УРГАЦ, төмс, га-аар, сумаар

Сумын нэр	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2020 %
Дүн	3917.6	4152.6	4419.1	4224.5	4163.2	98.5
Арвайхээр	865.9	978.3	795.5	794.8	818.28	103.0
Баруунбаян-Улаан	68	110	90.2	113	120	106.2
Бат-Өлзий	100	56	93	105	102	97.1
Баянгол	60	90	108	108	90.9	84.2
Баян-Өндөр	75	70.2	77	86.6	70	80.8
Богд	45	24	54	62	60	96.8
Бүрд	48	100	80	96	96	100.0
Гучин-Ус	27	44	44	30	40	133.3
Есөнзүйл	150	165	155	10	42	420.0
Зүүнбаян-Улаан	221	250	265	245	250	102.0
Нарийнтээл	230	100	150	150	155	103.3
Өлзийт	42	55	52	40	30	75.0
Сант	37.1	48.8	55.9	60	50.8	84.7
Тарагт	407	425.5	570	528	490	92.8
Төгрөг	234.5	231.6	243.5	246.3	215	87.3
Уянга	87.6	63.3	85	94	103.8	110.4
Хайрхандулаан	65	75	90	68	68.4	100.6
Хархорин	1053	1156.4	1291.5	1244.6	1274	102.4
Хужирт	101.5	109.5	119.5	143.2	87	60.8

ХҮСНЭГТ 33. ХУРААСАН УРГАЦ, хүнсний ногоо, га-аар, сумаар

Сумын нэр	2017	2018	2019	2020	2020	2021/2020%
Дүн	2020	2134.5	2540.2	2585.4	2771.7	107.2
Арвайхээр	345.2	345.4	353.6	392.53	533.6	135.9
Баруунбаян-Улаан	43.5	77	110.6	128.3	118.0	92.0
Бат-Өлзий	6.9	5.8	36	38.1	30.4	79.8
Баянгол	19	25	48	72	60.0	83.3
Баян-Өндөр	27.8	33	48	65	54.2	83.4
Богд	14.4	15.6	20.8	22	34.5	156.8
Бүрд	48.7	60	80	120	70.0	58.3
Гучин-Ус	12.9	24	44	27	30.9	114.6
Есөнзүйл	60	60	60	16	8.0	50.0
Зүүнбаян-Улаан	74.3	90	96	80	96.3	120.4
Нарийнтээл	200	110	148	165.1	170.3	103.2
Өлзийт	3.2	37	34.2	24	10.6	44.3
Сант	21.1	24.4	23.3	24	20.5	85.4
Тарагт	206.2	203.8	203.8	136.3	259.1	190.1
Төгрөг	64.6	80.4	133.5	158.2	130.8	82.7
Уянга	17.6	12.3	20	24	25.3	105.6
Хайрхандулаан	15	55	70	70	61.9	88.4
Хархорин	792	825.5	950	950	1029.0	108.3
Хужирт	47.6	50.3	60.5	73	28.2	38.6

